

frekvens

Viborg Kommune i den
Østjyske Millionby

Viborg
Kommune

2019

MED SAMME FREKVEN

Viden om den enkelte kommune får større værdi, når den ses sammen med viden om de andre kommuner i Business Region Aarhus, og nogle gange hele landet. Viden er ikke en ø.

Viden om ét område får større værdi, når den sættes sammen med viden om andre områder, den er forbundet med. Viden er ikke single.

Viden om det enkelte år får større værdi, når den forstås sammen med viden om andre år, og man kan se udviklingen. Viden er ikke et engangskrus.

Tanken bag denne rapport er derfor med samme frekvens en gang om året at give et overblik over udviklingen i de 12 kommuner og i Business Region Aarhus som et hele.

Udgivelse

Business Region Aarhus og
Viborg Kommune

Foto

Viborg Kommune

Redaktion og analyse

STRAN – strategi og analyse,
Center for kommunalstrategisk viden

INDHOLD

BORGERNE

Borgerne er kommunens stærkeste ressource og dybeste omdrejningspunkt. Deres uddannelse, beskæftigelse, indtjening, fritidsliv, fællesskaber, deltagelse, tilfredshed, børn, sundhed og meget andet er altafgørende for, hvordan kommunens tilstand er, og hvilken fremtid den kigger ind i.

s. 6

ERHVERVSLIVET

Erhvervslivet er en vigtig byggesten for beskæftigelse, vækst og aktivitet, og dermed også for kommunens muligheder for at tiltrække borgere og udvikling.

s. 22

KLIMA & BÆREDYGTIGHED

Bæredygtighed har fået en global betydning som grundlag for at handle på ansvarlige måder. I økonomien, i politikken, i virksomhederne, socialt og i de enkelte husholdninger.

s. 34

ØSTJYLLAND I VÆKST

Du står nu med det første nummer af FREKVENS i hånden. Her kan du dykke ned i tal, der blandt andet fortæller om erhvervslivets forudsætninger for at drive forretning, og generelt blive klogere på vores styrkepositioner og potentiale for at generere vækst i Østjylland.

De østjyske kommuner i Business Region Aarhus vil være med til at sikre det bedste erhvervsklima for virksomhederne. Derfor er det nødvendigt, at de østjyske initiativer afspejler behovene hos virksomhederne og hos virksomhedernes ansatte. FREKVENS kan give input til nye initiativer, der vil gavne østjyderne, virksomhederne, kommunerne og hele landet.

I FREKVENS kan du bl.a. blive opdateret på befolkningsudvikling, uddannelsesniveau, pendlingsmønstre og adgang til arbejdskraft i din egen kommune ift. Østjylland og hele landet.

Business Region Aarhus vil videreudvikle det største vækstområde uden for hovedstaden. Bæredygtig vækst

skaber nye virksomheder, arbejdspladser og bidrager til et godt liv for alle. Vi har fingeren på pulsen, når det kommer til at tiltrække investeringer og gøre byregionen attraktiv. De østjyske kommuner er allerede gode til i fællesskab at udvikle løsninger, der gør det nemmere at tiltrække arbejdskraft.

I Business Region Aarhus vil vi holde momentum. For at kunne kalde os en international anerkendt vækstregion og en attraktiv karrieredestination er vi i Østjylland nødt til at dele størrelse, styrke og tiltrækningskraft med hinanden. Vi ser frem til at samarbejde med jer alle om at realisere det uforløste potentiale for bæredygtig vækst med afsæt i et solidt faktabaseret grundlag.

ULRIK WILBEK, BORGMESTER (V)

INDBYGGERE (2019):

97.113

Viborg Kommunes indbyggertal er vokset med 2.600 indbyggere de seneste fem år, svarende til en befolkningsvækst på 2,6 procent.

REDUKTION I CO₂ UDLEDNING
PR. INDBYGGER (2009-2017):

28%

ARBEJDPLADSER (2018):

50.683

VIBORG KOMMUNE I KORTE TRÆK

BEFOLKNINGS-
UDVIKLING
(2014-2019):

2,6%

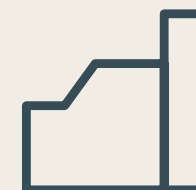
STØRSTE BYER:

Viborg	40.768
Bjerringbro	7.494
Stoholm	2.556

Viborg Kommune har 50.683 arbejdspladser. Det er knap 4 procent flere end i 2016. En del af arbejdspladserne findes hos de 264 iværksættere, der startede i 2017.

IVÆRKSÆTTERE (2017):

264

BORGERNE

KOMMUNENS RESSOURCEBASE

Borgerne er kommunens stærkeste ressource og dybeste omdrejningspunkt. Deres uddannelse, beskæftigelse, indtjening, fritidsliv, fællesskaber, deltagelse, tilfredshed, børn, sundhed og meget andet er altafgørende for, hvordan kommunens tilstand er, og hvilken fremtid den kigger ind i.

BEFOLKING OG
BEFOLKNINGSUDVIKLING

ALDERSFORDELING

BEFOLKNINGS-
BALANCE

FLYTTEMØNSTRE

UDDANNELSE

SUNDHED

INDKOMST

TRYGHED

Den østvendte midte

Viborg Kommune vokser. De seneste fem år er folketallet vokset med 2.600 indbyggere svarende til en vækst på 2,6 procent, lidt under landsgennemsnittet på 3,1 procent. Også fremadrettet forventes befolkningsudviklingen i Viborg Kommune at være positiv, dog på en lidt lavere kurve end resten af landet.

Fremgangen i antal indbyggere skyldes, at der har været et mindre fødselsoverskud, samt at indvandringen fra udlandet har været væsentligt højere end udvandringen. Nettotilflytningen sluger en smule af befolkningsudviklingen, da der har været flere fraflyttere end tilflyttere de seneste fem år.

Viborg Kommunes udveksling af arbejdskraft og indbyggere sker primært østvendt med Aarhus, Aalborg og Silkeborg kommuner, men det er karakteristisk, at Viborg er midte for en rig og mangesidet udveksling i alle retninger.

Ligesom i de øvrige kommuner har pendlingen ind og ud af kommunen generelt været stigende. I Viborg er antallet af indpendlere vokset med 12 procent de seneste fem år og antallet af udpend-

lere med 18 procent. Det er især Silkeborg, som er dansepartner i denne udveksling. Viborg Kommune ligger centralt i Østjylland, og på en time i bil kan man slå en cirkel, der indfanger en byomkreds med Aarhus, Randers, Aalborg, Holstebro, Herning og Silkeborg.

Personer med lange videregående uddannelser pendler generelt mere end andre personer. I Viborg Kommune pendler fire ud af ti beskæftigede borgere med en lang videregående uddannelse ud af kommunen på arbejde.

41,2 procent af de 25-64 årige borgere har en erhvervsfaglig uddannelse. Det er over gennemsnittet for både Business Region Aarhus og hele landet.

78 procent af de 16-64 årige i Viborg Kommune er en del af arbejdsstyrken, og kommunen har en erhvervs- og beskæftigelsesfrekvens, der konsekvent har ligget højere end niveauet i resten af landet.

INDBYGGERE, AREAL OG BEFOLKNINGSTÆTHED 2019

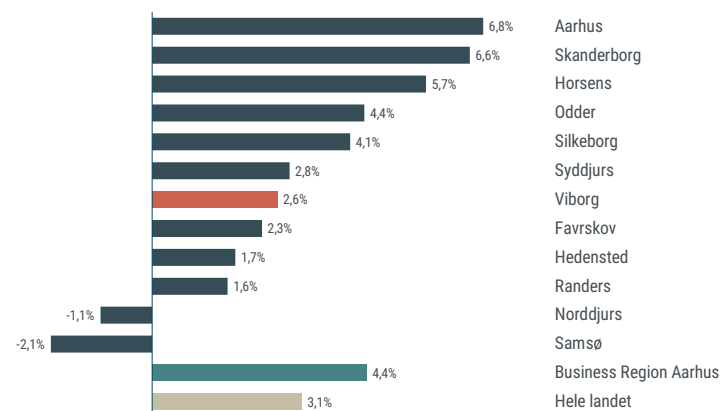
Tabellen viser kommunens indbyggertal 1. januar 2019, samt kommunens areal og befolkningstætheden i kommunen.

	Viborg Kommune	Hele landet
Indbyggere	97.113	5.806.081
Areal, km ²	1.409	42.938
Befolkningstæthed, indbyggere/km ²	69	135

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

BEFOLKNINGSUDVIKLING DE SENESTE FEM ÅR

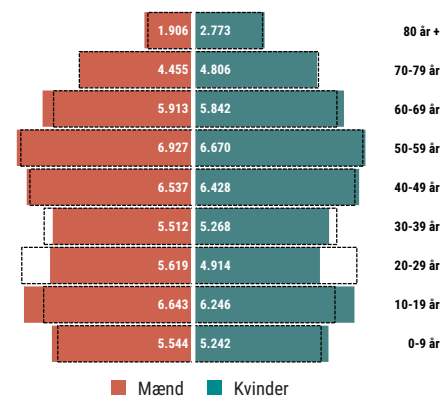
Figuren viser udviklingen i antal indbyggere i kommunen fra 3. kvartal 2014 til 3. kvartal 2019.

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

BEFOLKNING FORDELT PÅ ALDER 2019

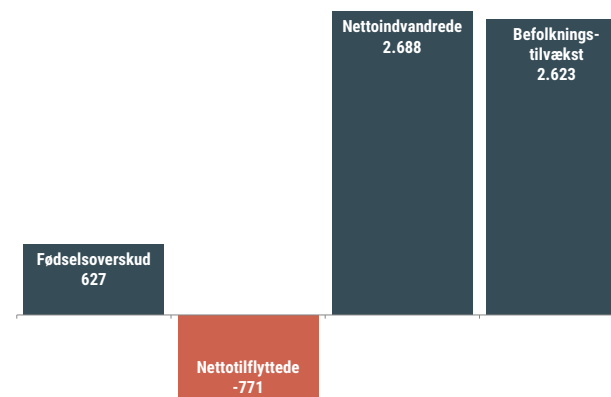
Figuren viser kommunens indbyggere fordelt på alder og køn. De stiplede sorte linjer viser fordelingen på landsplan.

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

BEFOLKNINGSREGNSKAB DE SENESTE FEM ÅR

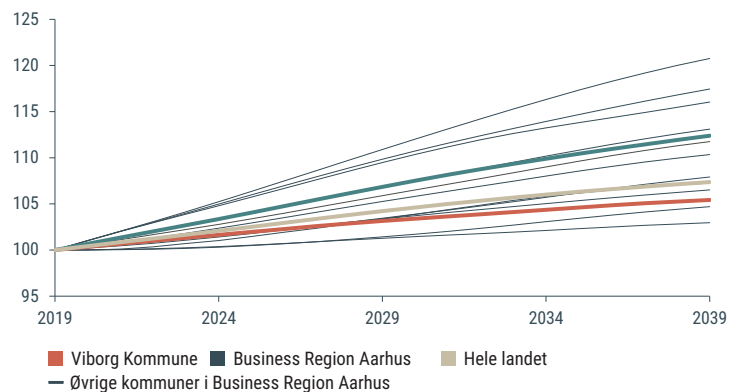
Diagrammet viser, hvordan fødselsoverskud, nettotilflytning og nettoindvandring har bidraget til befolkningsudviklingen i kommunen i perioden 2014-2019.

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

FORVENTET BEFOLKNINGSUDVIKLING

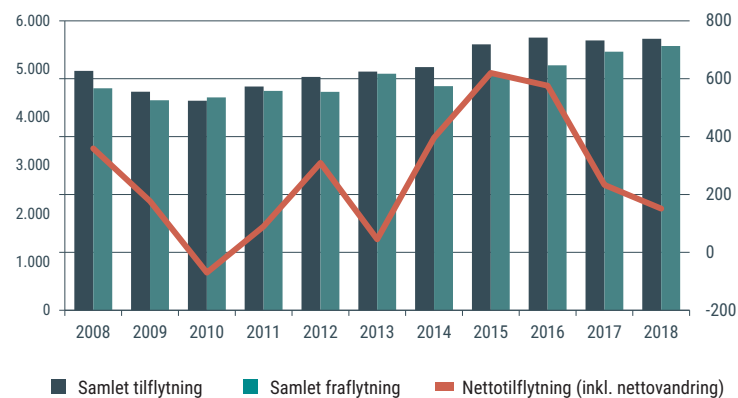
Figuren viser den forventede befolkningsudvikling 2019-2039 i kommunerne, i Business Region Aarhus og i hele landet (2019=100).

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

UDVIKLING I FLYTNINGER DE SENESTE TI ÅR

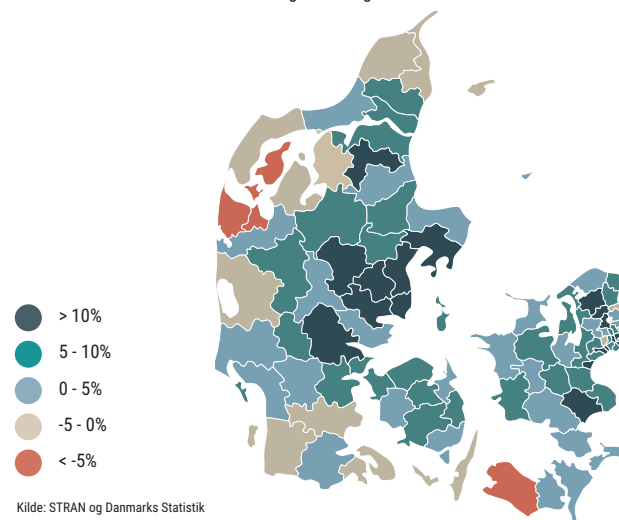
Figuren viser, på venstre akse, udviklingen 2008-2018 i samlet til- og fraflytning (inkl. ind- og udvandring) og på højre akse udviklingen i den samlede nettotilflytning.

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

FORVENTET BEFOLKNINGSUDVIKLING

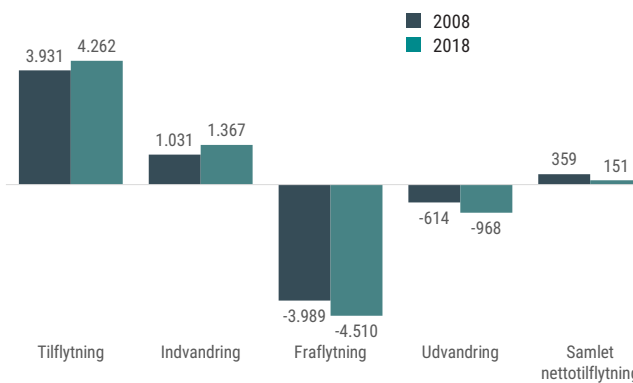
Kortet viser den forventede befolkningsudvikling i kommunerne fra 2019-2039.

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

FLYTTEMØNSTRE 2008 OG 2018

Diagrammet viser kommunens til- og fraflytning (til og fra andre kommuner), ind- og udvandring (til og fra udlandet) og den resulterende samlede nettotilflytning i 2008 og 2018.

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

essens

97.113

indbyggere i kommunen
bor på 1.409 km². Den
største befolkningsgruppe
er de 50-59 årige.

2,6%

De seneste fem år er
befolkningen i kommunen
vokset med 2,6 procent,
svarende til 2.600 nye
borgere.

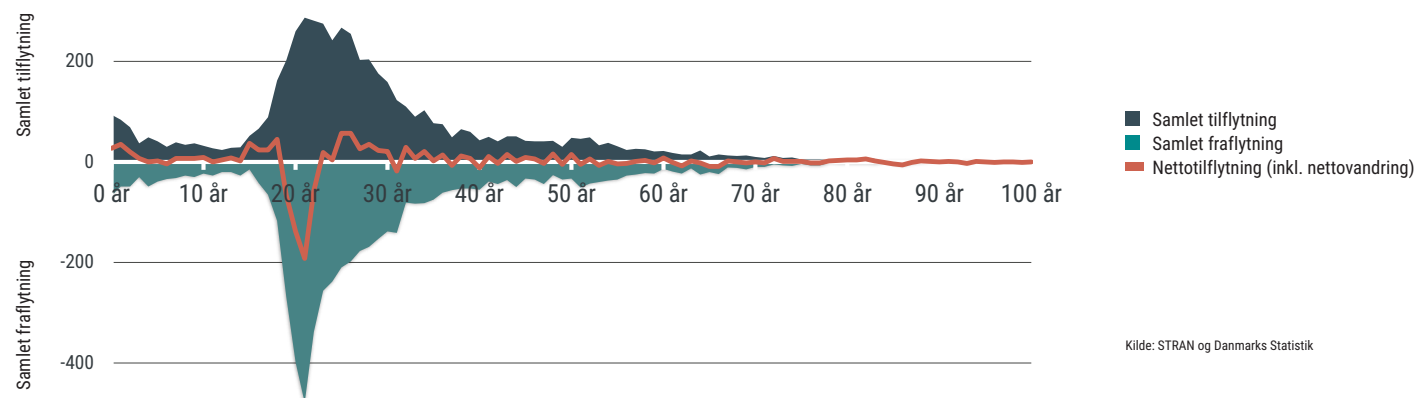
13%

af tilflytterne til Viborg Kommune kom fra Aarhus Kommune efterfulgt af 11 og 8 procent fra hhv. Silkeborg og Skive kommuner. 17 procent af de personer der flyttede fra Viborg Kommune valgte Aarhus Kommune som deres nye hjem.

FLYTNINGER FORDELT PÅ ALDER 2018

Figuren viser kommunens samlede til- og fraflytninger (inkl. ind- og udvandring) samt den resulterende nettotilflytning fordelt på alder.

TOP 5 TIL- OG FRAFLYTNING

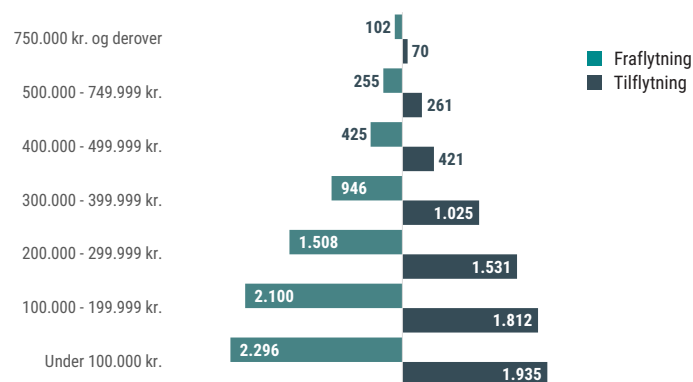
Tabellen viser, hvor kommunens tilflyttere kom fra, og hvor fraflytterne flyttede hen i perioden 2016-2018.

Top 5 tilflytning	Fra	Antal	Andel af alle tilflyttere
	Aarhus	1.593	13%
	Silkeborg	1.366	11%
	Skive	1.024	8%
	Aalborg	812	6%
	Randers	763	6%
Top 5 fraflytning	Til	Antal	Andel af alle fraflyttere
	Aarhus	2.200	17%
	Aalborg	1.178	9%
	Silkeborg	1.150	9%
	Skive	996	8%
	Randers	670	5%

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

FLYTNINGER FORDELT PÅ INDKOMST

Figuren viser tilflytning og fraflytning fordelt på indkomstintervaller i 2017 og 2018 for personer, der er fyldt 15 år. Opgørelsen medregner indenlandske flytninger mellem kommunerne.

essens

44%

af tilflytterne (ekskl. indvandring) til Viborg Kommune er unge mellem 20 og 29 år.

70

tilflyttere havde en indkomst på mere end 750.000 kr., mens 102 fraflyttere lå i samme indkomstgruppe. Størstedelen af både tilflyttere og fraflyttere er unge i 20 og 30 års alderen og personer med indkomster op til 400.000 kr.

PENDLINGSMØNSTER 2013 OG 2018

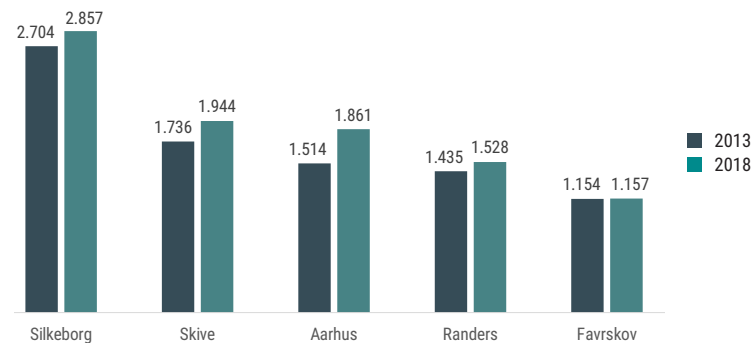
Tabellen viser udviklingen i kommunens ind- og udpending, og hvor meget pendling fylder blandt hhv. kommunens arbejdspladser og borgere.

		2013	2018	2013-2018
Indpendling	Antal	14.481	16.157	11,6%
	I procent af antal arbejdspladser	29,9%	31,9%	2,0 pct.point
Udpending	Antal	11.989	14.142	18,0%
	I procent af antal beskæftigede borgere	26,1%	29,1%	3,0 pct.point
Nettoindpendling	Antal i alt	2.492	2.015	

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

HVOR KOMMER INDPENDLERNE FRA?

Figuren viser de fem kommuner, hvorfra der kom flest indpendlere i 2018, og hvordan udviklingen har været siden 2013.

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

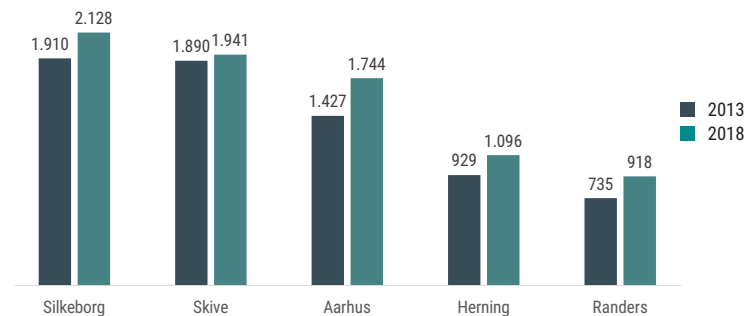
29,1%

eller 14.142 beskæftigede borgere i Viborg Kommune pendler til arbejde i en anden kommune i 2018. Det er en stigning på 3,0 procentpoint siden 2013.

HVOR TAGER UDPENDLERNE HEN?

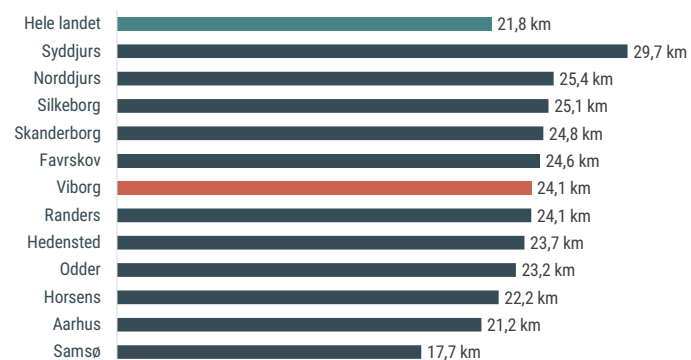
Figuren viser de fem kommuner, hvortil flest af kommunens beskæftigede borgere pendler i 2018, og hvordan udviklingen har været siden 2013.

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

PENDLINGSAFSTAND 2017

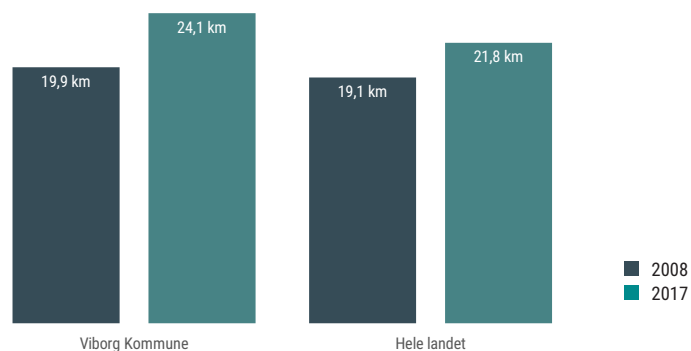
Figuren viser den gennemsnitlige pendlingsafstand (i km) fra hjem til arbejdssted for kommunens beskæftigede borgere.

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

UDVIKLING I PENDLINGSAFSTAND

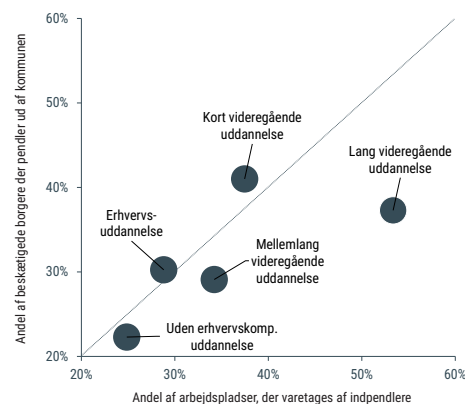
Tabellen viser udviklingen i den gennemsnitlige pendlingsafstand (i km) fra hjem til arbejdssted for kommunens borgere sammenlignet med udviklingen på landsplan.

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

PENDLING OG UDDANNELSE

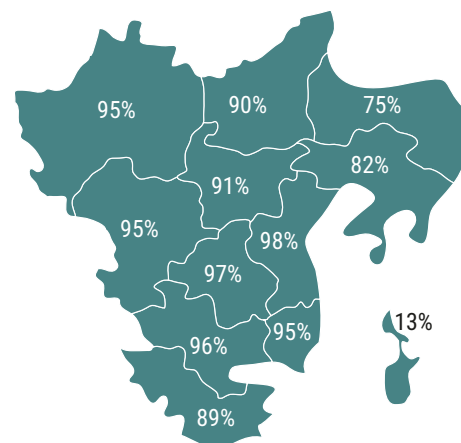
Figuren viser andelen af kommunens arbejdspladser med et givent uddannelsesniveau, der varetages af indpendlere (vandret akse), samt andelen af borgerne med et givent uddannelsesniveau, der pendler ud af kommunen (lodret akse) i 2018.

Kilde: STRAN, statistik og Danmarks Statistik

BREDBÅNDSDÆKNING 2018

Kortet viser andelen af boliger og virksomheder i kommunen, der har adgang til bredbånd med download/upload hastighed på 100/30 Mbit/s.

Kilde: STRAN og Energistyrelsen

essens

11,6%

Antallet af indpendlere til Viborg Kommune er vokset med 11,6 procent de seneste fem år. Flest indpendlere kom fra Silkeborg og Skive kommuner.

53%

Personer med lang videregående uddannelse er oftere pendlere. 53 procent af kommunens arbejdspladser, der er besat af en person med en erhvervsuddannelse, varetages af indpendlere. Det samme gælder 25 procent af jobbene, der er besat med ufaglærte.

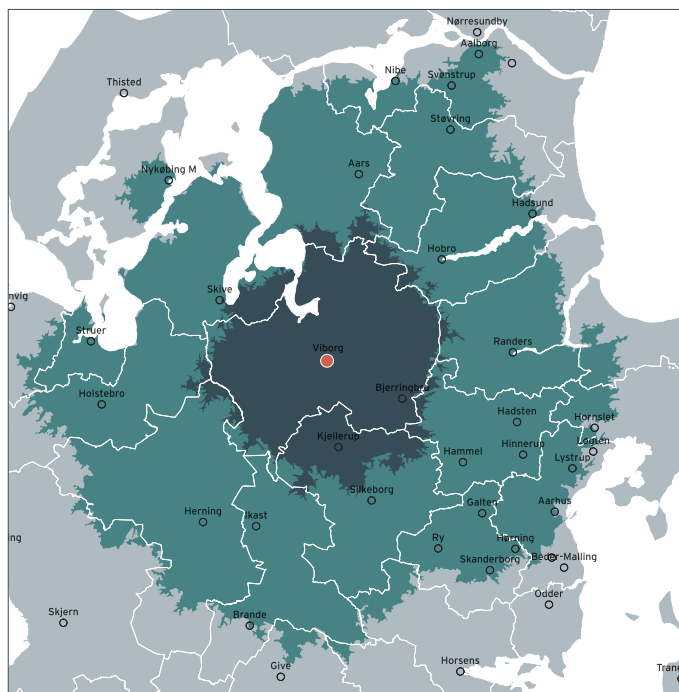
23,7

Den gennemsnitlige pendlingsafstand i 2017 for de beskæftigede borgere i Viborg Kommune var på 23,7 km. Det er en stigning på mere end 3 km siden 2008.

SÅ LANGT KAN MAN KOMME I BIL

Kortet viser, hvor langt man kan nå fra byen i bil inden for hhv. 30 og 60 minutter. Kortet er baseret på målte hastigheder. Data er indsamlet i november 2019.

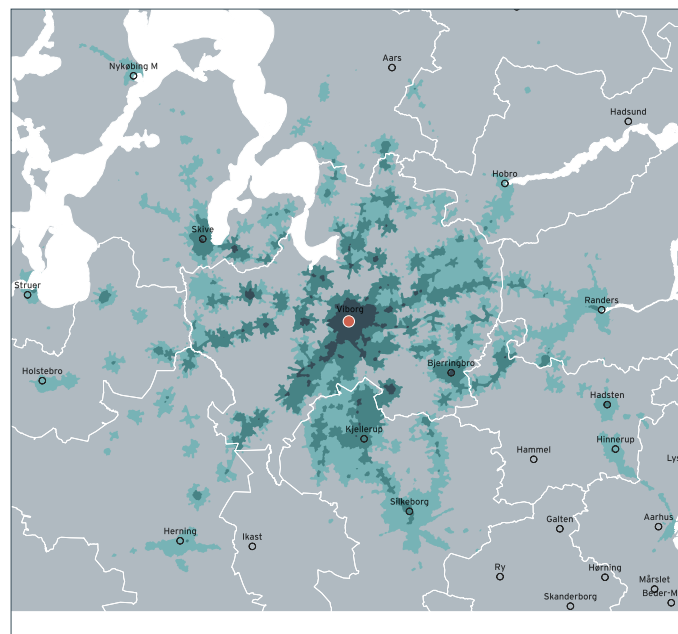

- Fra Viborg by i bil på:
- 30 minutter
- 60 minutter

Kilde: STRAN og Mapicture

SÅ LANGT KAN MAN KOMME MED KOLLEKTIV TRANSPORT

Kortet viser, hvor langt man kan nå fra byen ved hjælp af kollektiv trafik inden for hhv. 30, 60 og 90 minutter. Kollektiv trafik inkluderer bus og tog. Data er indsamlet i november 2019.

- Fra Viborg by med kollektiv transport på:
- 30 minutter
- 60 minutter
- 90 minutter

Kilde: STRAN og Mapicture

essens

60

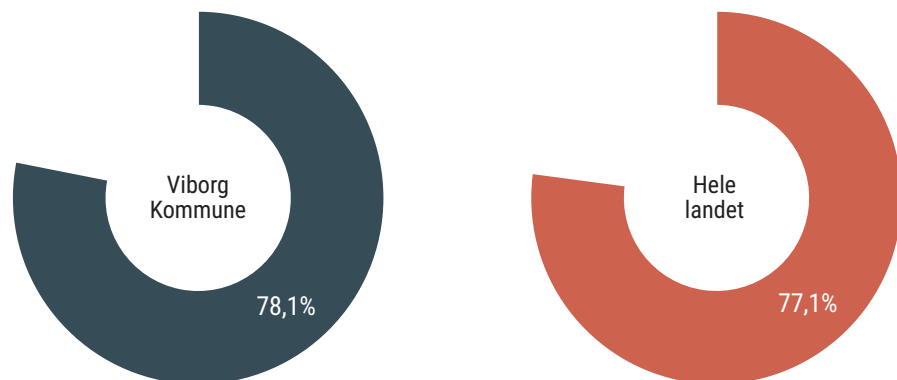
minutters køretur fra Viborg kan bringe en på arbejde i Aalborg, Aarhus, Randers, Holstebro, Herning og Silkeborg.

90

Er man afhængig af kollektiv transport, kræves op mod 90 minutter for at nå helt til Aarhus eller Herning, mens 60 minutter er tilstrækkeligt for at nå Silkeborg, Randers og Skive.

ERhvervsFREKVENS 2018

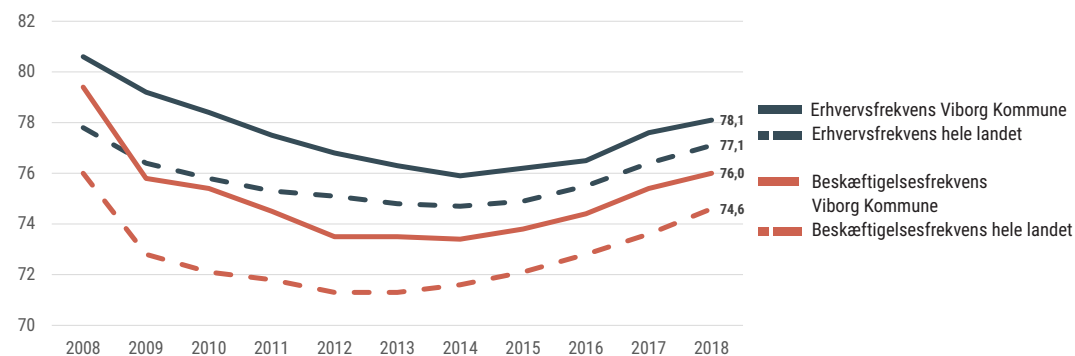
Figurene viser erhvervsfrekvensen i kommunen og i hele landet. Erhvervsfrekvens angiver antal beskæftigede og arbejdsløse (arbejdsstyrken) som andel af de 16-64 årige.

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

ERhvervs- OG BESKÆFTIGELSESFREKVENS 2008-2018

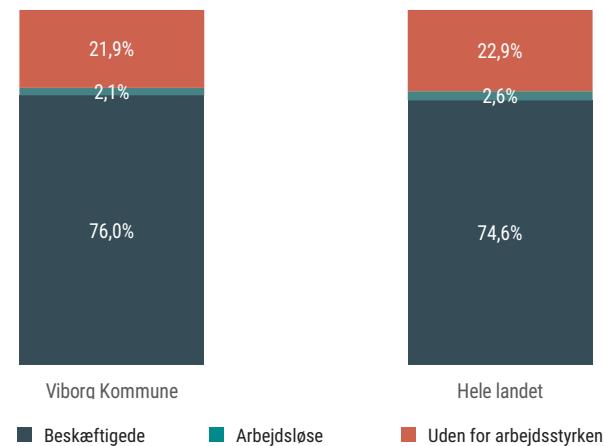
Figurene viser erhvervs- og beskæftigelsesfrekvens (i procent) i kommunen og i hele landet. Beskæftigelsesfrekvens angiver antal beskæftigede som andel af de 16-64 årige. Erhvervsfrekvens angiver antal beskæftigede og arbejdsløse (arbejdsstyrken) som andel af de 16-64 årige.

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

TILKNYTNING TIL ARBEJDSMARKEDET 2018

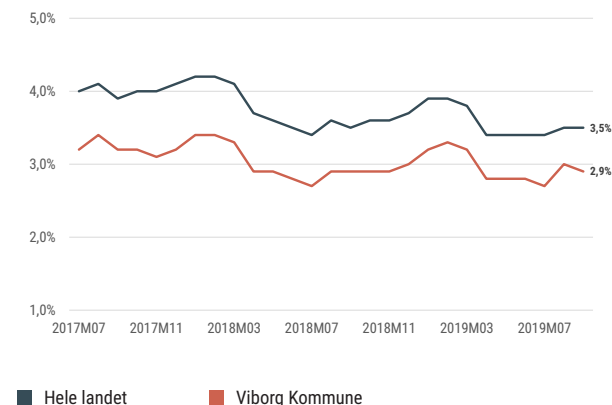
Figuren viser de 16-64 åriges tilknytning til arbejdsmarkedet i kommunen og for hele den danske befolkning.

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

LEDIGHEDSPROCENT 2017-2019

Figuren viser andelen af arbejdsstyrken i kommunen og i hele landet, der er ledige i perioden 2017M07-2019M09.

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

UDDANNELSESLEVELAU 2019

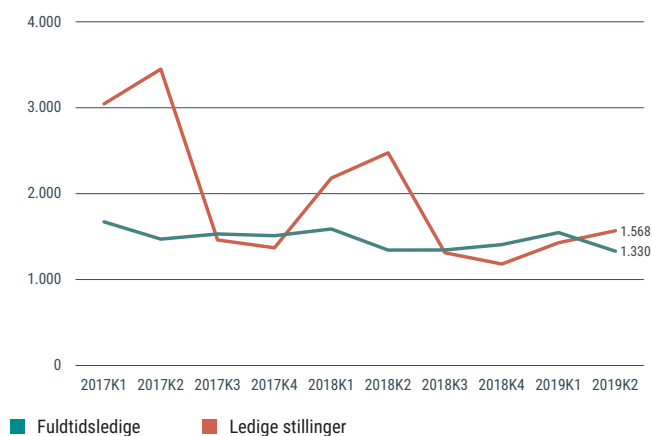
Tabellen viser uddannelsesniveauet for de 25-64 årige i kommunen, Business Region Aarhus og hele landet.

Uddannelse	Viborg Kommune	Business Region Aarhus	Hele landet
Grundskole og gymnasial	24,1%	22,9%	24,7%
Erhvervsfaglig	41,2%	34,6%	34,7%
Kort videregående	6,6%	6,7%	6,0%
Mellemlang videregående	18,5%	19,4%	18,0%
Lang videregående	9,6%	16,4%	16,6%

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

LEDIGHED OG LEDIGE STILLINGER 2017-2019

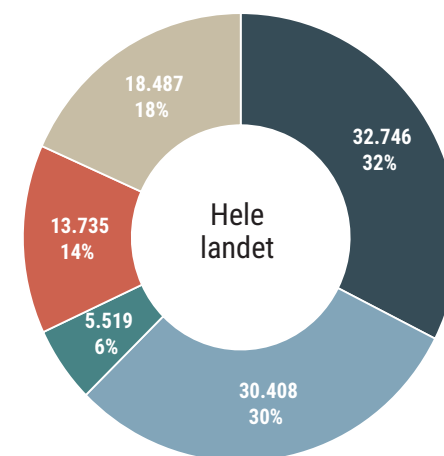
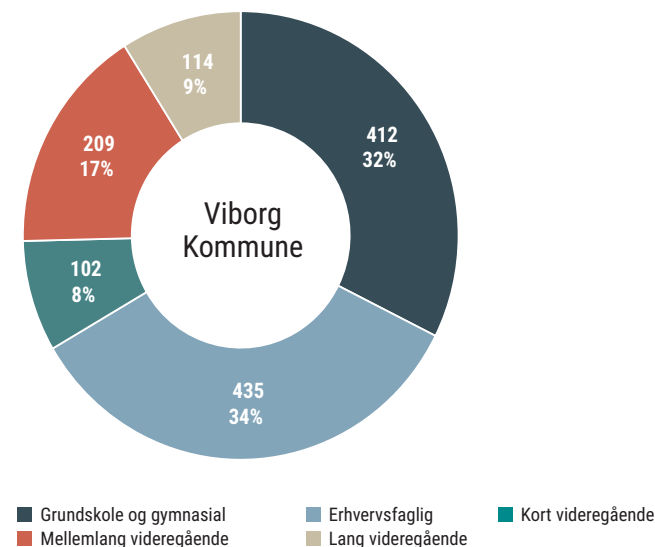
Figuren viser udviklingen i antal ledige personer og antal ledige stillinger på jobnet.dk.

Kilde: STRAN, Jobindsats.dk og Danmarks Statistik

LEDIGES UDDANNELSESLEVELAU 2017

Tabellen viser uddannelsesniveauet for ledige i kommunen og i hele landet.

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

essens

435

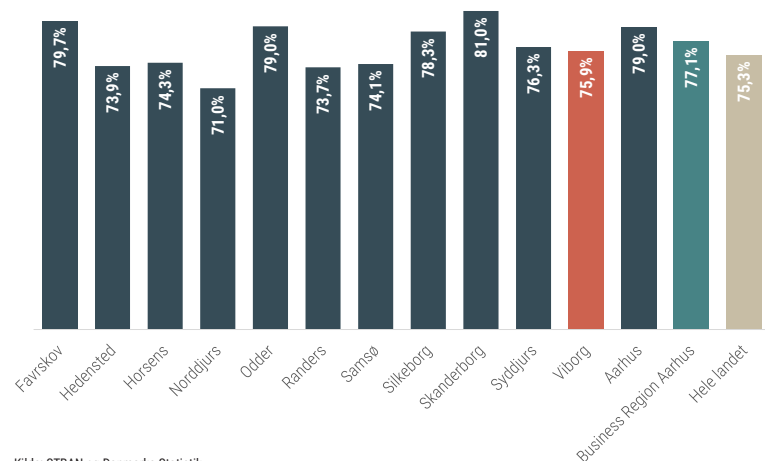
ledige personer i kommunen i 2017 havde en erhvervsfaglig uddannelse. Det svarer til hver tredje ledig og svarer til andelen i resten af landet.

78,1%

af de 16-64 årige i Viborg Kommune er en del af arbejdsstyrken, hvilket vil sige, at de enten er i job eller parate til at tage et job. Det er lidt højere end landsgennemsnittet på 77,1 procent.

ERHVERVSKOMPETENCEGIVENDE UDDANNELSE 2019

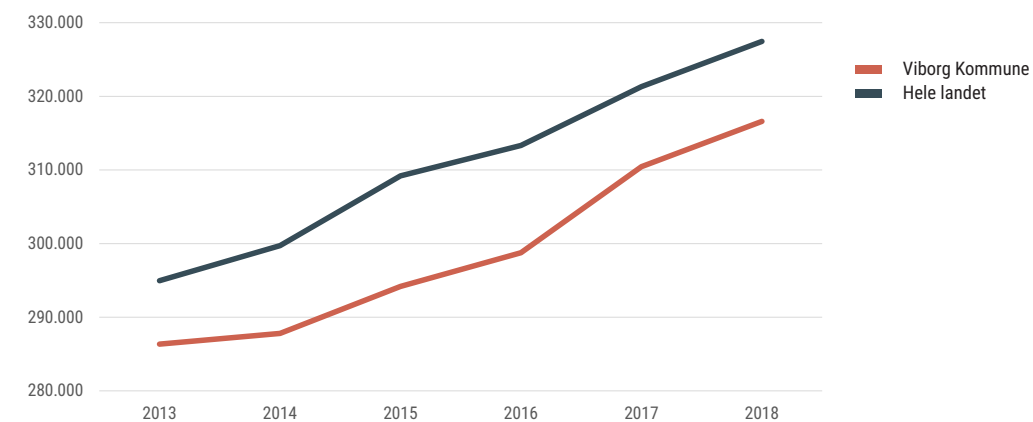
Figurene viser andelen af de 25-64 årige med en erhvervskompetencegivende (erhvervsfaglig eller videregående) uddannelse i kommunen, Business Region Aarhus og hele landet.

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

UDVIKLING I INDKOMST PR. INDBYGGER 2013-2018

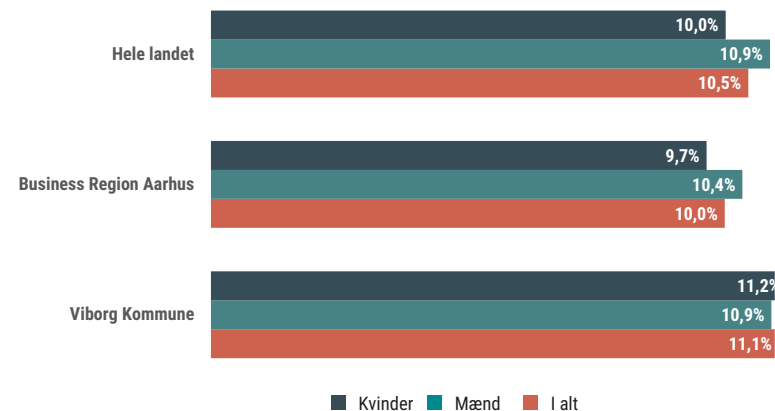
Figuren viser udviklingen i indkomst pr. indbygger (over 14 år).

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

UNGE HVERKEN I JOB ELLER UDDANNELSE 2017

Figuren viser andelen af unge (16-24 år) kvinder og mænd, der hverken er i arbejde eller i gang med en uddannelse.

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

INDKOMST PR. INDBYGGER 2018

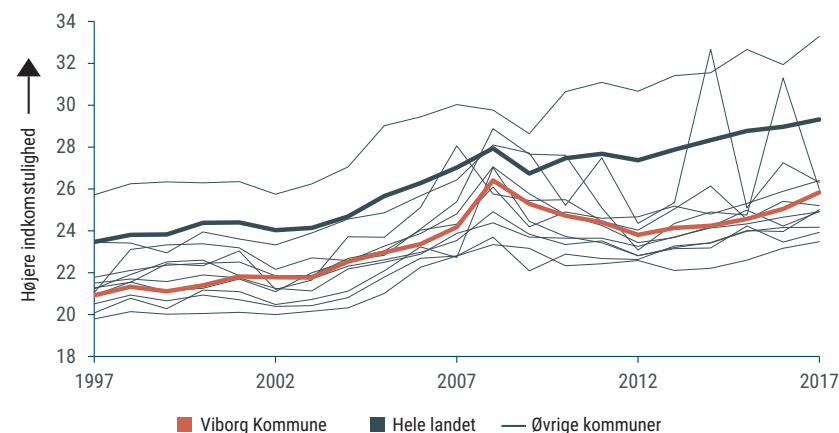
Figuren viser den gennemsnitlige indkomst pr. indbygger (over 14 år) i kommunen og for hele landet.

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

UDVIKLING I INDKOMSTULIGHED 1997-2017

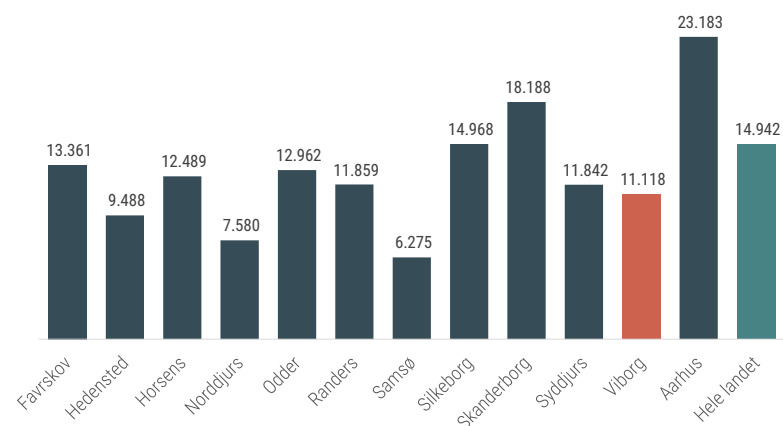
Figuren viser udviklingen i indkomstulighed (målt ved Gini koefficienten) i kommunerne og for hele landet.

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

HUSPRISER 2019

Figuren viser gennemsnitlige ejendomspriser (første udbudspris i kr. pr m²) for parcel- og rækkehuse i 2. kvartal 2019 i kommuner og i hele landet.

Kilde: STRAN og Realkreditrådet

UDVIKLING I HUSPRISER

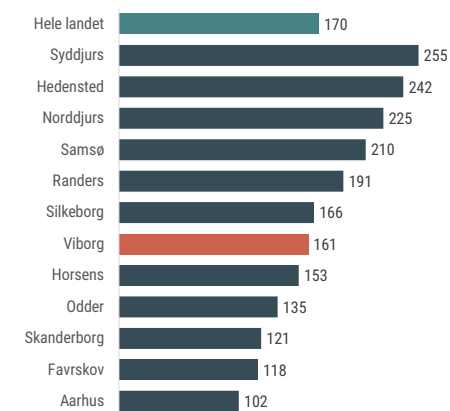
Tabellen viser udviklingen i de gennemsnitlige ejendomspriser (første udbudspris) for parcel- og rækkehuse de seneste hhv. fem og ti år.

	2014K1-2019K2	2009K1-2019K2
Viborg Kommune	12%	0%
Hele landet	20%	8%

Kilde: STRAN og Realkreditrådet

SALGSTIDER 2019

Figuren viser gennemsnitlige salgstider (dage) for parcel- og rækkehuse i 2. kvartal 2019 i kommunerne og for hele landet.

Kilde: STRAN og Realkreditrådet

essens

12%

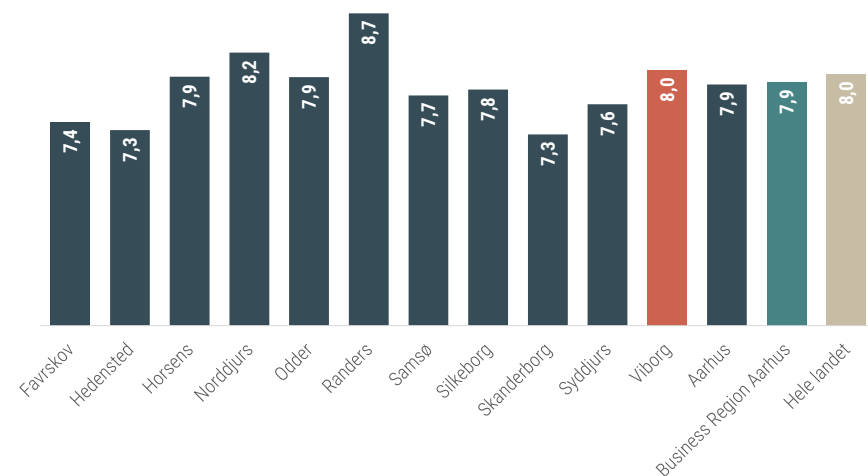
Kvadratmeterprisen for et parcel- eller rækkehus i Viborg Kommune er steget med 12 procent siden starten af 2014.

317.000

kroner er den gennemsnitlige indkomst pr. indbygger i Viborg Kommune. Det er under landsgennemsnittet, men på niveau med de fleste andre østjyske kommuner.

LÆGEBESØG PR. INDBYGGER 2018

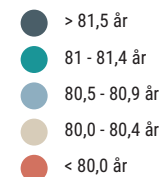
Figuren viser gennemsnitligt antal besøg hos almen og speciallæge pr. indbygger i kommunen, Business Region Aarhus og hele landet.

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

MIDDELLEVETID 2018

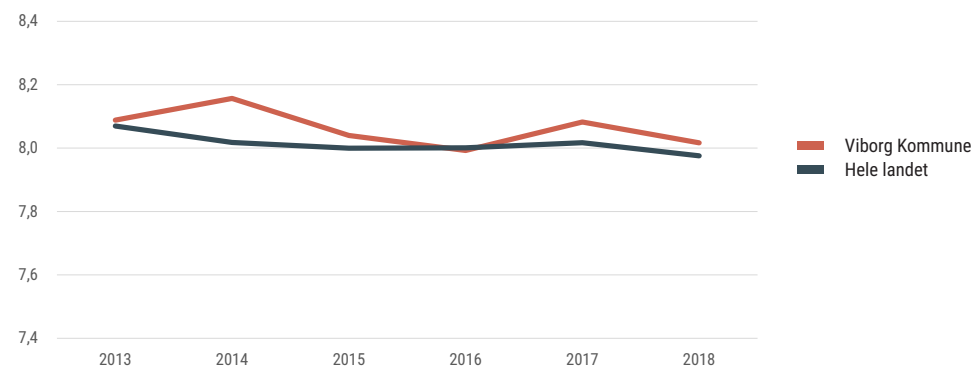
Kortet viser middellevetiden i kommunerne.

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

UDVIKLING I ANTAL LÆGEBESØG PR. INDBYGGER 2013-2018

Figuren viser udviklingen i gennemsnitligt antal besøg hos almen og speciallæge pr. indbygger i kommunen og hele landet.

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

8,0

lægebesøg havde hver indbygger i Viborg Kommune i gennemsnit i 2018. Antallet af lægebesøg pr. indbygger i Viborg Kommune har de seneste fem år ligget på niveau med landsgennemsnittet.

81,5

Middellevetiden i Viborg Kommune er på 81,5 år. Det er trekvart år længere end den gennemsnitlige middellevetid for hele landet på 80,8 år.

ERHVERVSLIV

STYRKER OG POTENTIALER

Erhvervslivet er en vigtig byggesten for beskæftigelse, vækst og aktivitet, og dermed også for kommunens muligheder for at tiltrække borgere og udvikling.

BEFOLKING OG
BEFOLKNINGSUDVIKLING

ALDERSFORDELING

BEFOLKNINGS-
BALANCE

FLYTTMØNSTRE

UDDANNELSE

SUNDHED

INDKOMST

TRYGHED

Et erhvervsliv i bevægelse

Der er fremgang i økonomi og beskæftigelse i Viborg Kommune. BNP havde et dyk i 2011-13, men er derfra steget hurtigere og har indhentet og følger udviklingen i resten af landet. Antallet af arbejdspladser vokser også, dog knap så hurtigt som gennemsnittet for hele landet og ikke på linje med sprinterne blandt de østjyske kommuner.

Brancher og ressourceområder

Kommunens erhvervsliv kan belyses ved at se på udviklingen inden for forskellige erhvervsområder og brancher. Traditionelt grupperes virksomhederne efter om de ligger i primære erhverv, i fremstillingserhverv eller i serviceerhverv.

Ressourceområdestatistikken er en alternativ opdeling af virksomhederne. Formålet med opdelingen er at belyse udviklingen i indbyrdes sammenhængende erhvervsområder, som omfatter hele værdikæden fra de primære producenter over forarbejdning til salgsleddet – fra jord-til-bord princippet. Brancherne er fordelt på otte ressourceområder.

I dette afsnit belyses kommunens erhvervsliv både gennem en traditionel branchegruppering og ved at opdele brancherne i ressourceområder.

Transportområdet indgår i begge opgørelser og forskellen er at ressourceområdet, udover transportbrancher (luft- og skibsfart, taxi, tog-, bustransport), inkluderer fremstilling, reparation og handel og udlejning af transportmidler. Transport er i øvrigt et område, der udvikler sig med fart i Viborg Kommune, uanset opgørelsesmetoden.

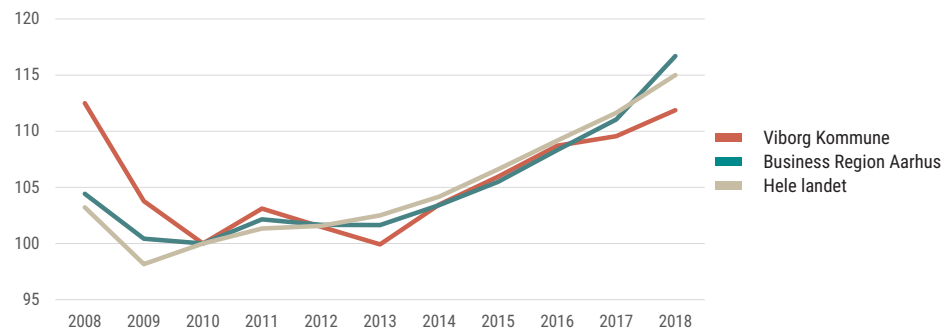
Viborg Kommune er markant specialiseret inden for ressourceområdet, eller værdikæden, Energi/Miljø, hvor 2.900 personer er beskæftiget. Desuden fylder Bygge/Bolig og Fødevarer meget i det store billede af arbejdspladser

Ser man i stedet på erhvervslivet gennem en traditionel branchelinse, træder brancherne industri og landbrug frem som erhvervs-mæssige styrker i Viborg Kommune, men også Videnservice fremstår specialiseret, og Operationel service er vokset kraftigt de seneste par år.

264 iværksættere startede i Viborg Kommune i 2017. Iværksætterne skabte gennemsnitligt 1,6 job og iværksætternes jobskabelse udgjorde 6 procent af Viborg Kommunes samlede beskæftigelse.

UDVIKLING I BNP 2008-2017

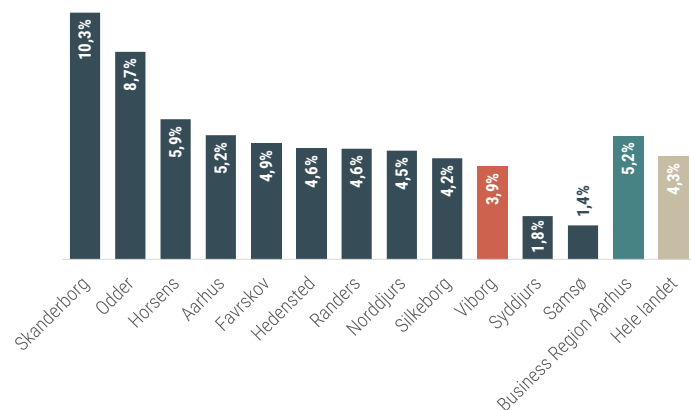
Figuren viser udviklingen i BNP (2010=100) i kommuner, Business Region Aarhus og hele landet.

Kilde: STRAN, Aarhus Kommune ("Aarhus i tal") og Danmarks Statistik

ANTAL PRIVATE ARBEJDSPLADSER 2016-2018

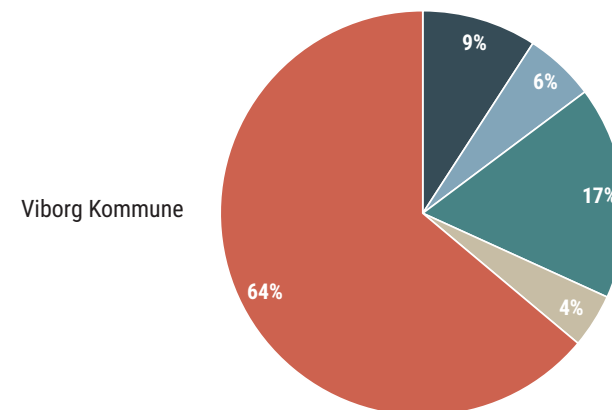
Figuren viser udviklingen i antal private arbejdspladser i kommuner, Business Region Aarhus og hele landet.

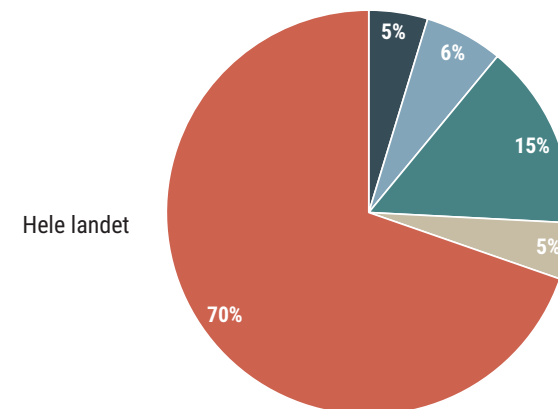
Kilde: STRAN, eStatistik og Danmarks Statistik

ARBEJDSPLADSER I OFFENTLIG OG PRIVAT SEKTOR 2018

Figureerne viser fordelingen af arbejdspladser på den offentlige og private sektor i kommunen og i hele landet.

- Offentlig administration, forsvar og politi
- Undervisning
- Sundhed og socialvæsen
- Øvrig offentlig sektor
- Private arbejdspladser

Kilde: STRAN, eStatistik og Danmarks Statistik

ARBEJDSPLADSER 2018

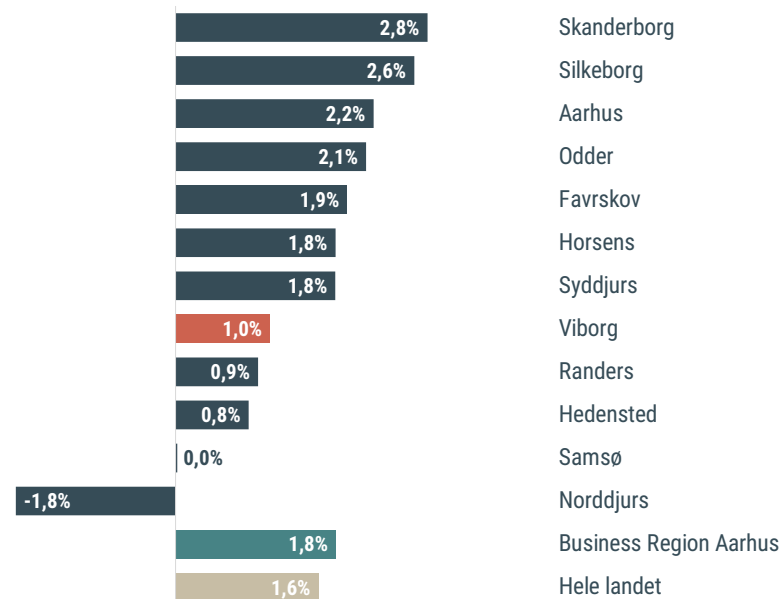
Tabellen viser antal arbejdspladser i kommunerne, herunder antal arbejdspladser i den private sektor. Tabellen viser også antal arbejdspladser pr. 100 indbyggere i alderen 25-64 år.

	Antal arbejdspladser		Antal arbejdspladser pr. 100 indb.(25-64 år)	
	Alle	Private	Alle	Private
Favrskov	19.470	14.327	80	59
Hedensted	21.263	16.835	90	71
Horsens	44.226	31.991	96	70
Norddjurs	15.797	10.846	84	57
Odder	7.884	5.921	71	53
Randers	41.674	28.071	84	56
Samsø	1.610	1.070	91	60
Silkeborg	40.789	29.604	87	63
Skanderborg	27.745	20.857	89	67
Syddjurs	14.667	10.584	70	51
Viborg	50.683	32.387	104	66
Aarhus	202.156	138.479	114	78
Business Region Aarhus	487.964	340.972	98	68
Hele landet	2.895.946	2.017.737	97	68

Kilde: STRAN, eStatistik og Danmarks Statistik

LØNMODTAGERE 2018-2019

Figuren viser udviklingen fra 1. halvår 2018 til 1. halvår 2019 i antal beskæftigede lønmodtagere med arbejdssted i kommunen, Business Region Aarhus og hele landet.

Kilde: STRAN, eStatistik og Danmarks Statistik

essens

50.683

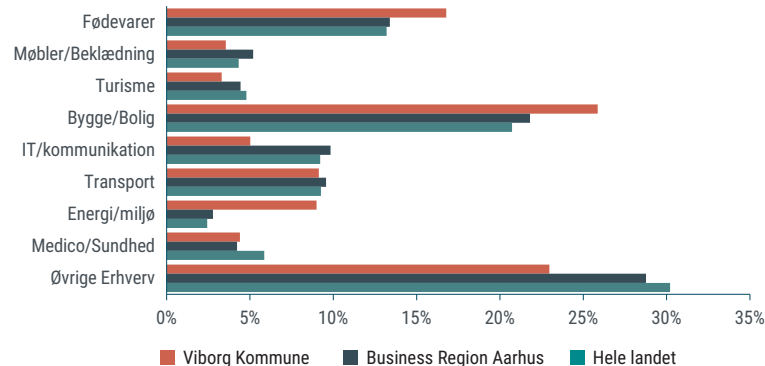
arbejdspladser ligger der i Viborg Kommune. Det svarer til 104 arbejdspladser pr. 100 indbyggere i alderen 25-64 år. Andelen der er ansat i offentlig administration, er dobbelt så høj som på landsplan.

3,9%

Fra 2016 til 2018 steg antallet af arbejdspladser i Viborg Kommune med 3,9 procent. Det er lidt lavere end stigningen på 4,3 procent for hele landet.

ERHVERVSSTRUKTUR 2018 - RESSOURCEOMRÅDER

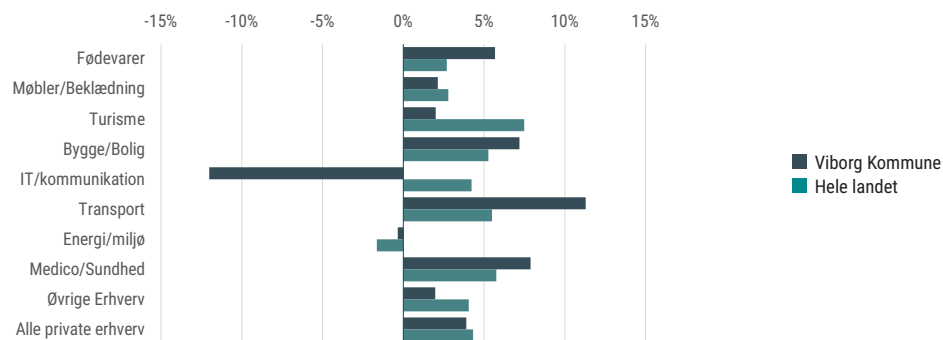
Figuren viser, hvordan de private arbejdspladser fordeler sig på ressourceområder i kommunen, Business Region Aarhus og i hele landet.

Kilde: STRAN, eStatistik og Danmarks Statistik

UDVIKLING I ERHVERVSTRUKTUR 2016-2018

Figuren viser udviklingen i antal private arbejdspladser fordelt på ressourceområder.

Kilde: STRAN, eStatistik og Danmarks Statistik

PRIVATE ARBEJDSPLADSER 2018- RESSOURCEOMRÅDER

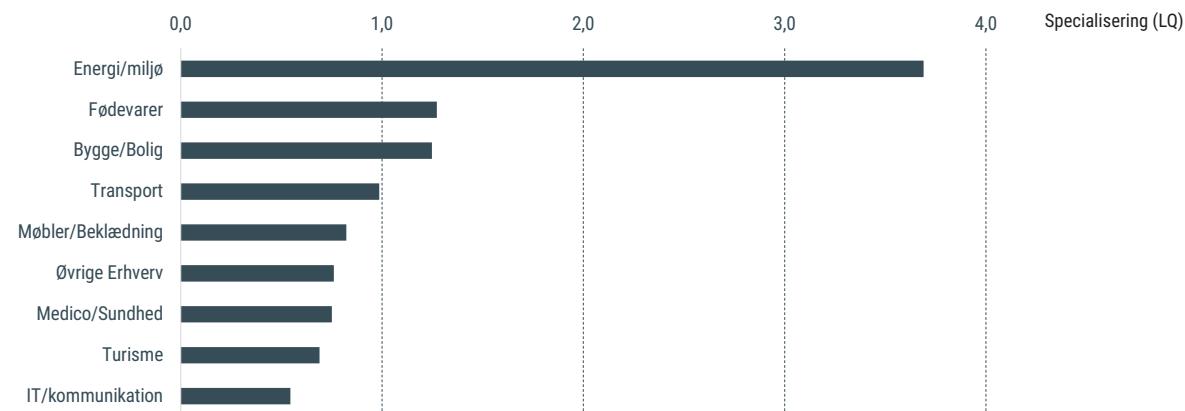
Tabellen viser antal private arbejdspladser i kommunerne, Business Region Aarhus og hele landet fordelt på ressourceområder.

Kommune	Fødevarer	Møbler/Beklædning	Turisme	Bygge/Bolig	IT/kommunikation	Transport	Energi/miljø	Medico/Sundhed	Øvrige Erhverv	Alle private erhverv
Favrskov	2.558	991	200	3.483	1.000	1.710	1.016	736	2.633	14.327
Hedensted	2.784	1.427	448	4.321	740	2.083	465	975	3.592	16.835
Horsens	6.223	1.109	1.204	7.858	1.841	4.034	519	1.271	7.932	31.991
Norddjurs	2.567	466	503	2.306	462	1.398	221	407	2.516	10.846
Odder	878	251	249	1.200	293	321	150	448	2.131	5.921
Randers	5.117	1.259	1.346	6.032	1.575	2.975	495	1.080	8.192	28.071
Samsø	342	25	88	201	63	72	4	19	256	1.070
Silkeborg	3.351	2.198	1.412	6.016	2.277	3.207	506	1.396	9.241	29.604
Skanderborg	2.961	991	692	4.310	3.266	2.371	339	811	5.116	20.857
Syddjurs	1.815	675	726	2.522	605	750	225	462	2.804	10.584
Viborg	5.435	1.150	1.069	8.376	1.625	2.957	2.913	1.424	7.438	32.387
Aarhus	11.646	7.161	7.183	27.725	19.783	10.740	2.628	5.388	46.225	138.479
Business Region Aarhus	45.677	17.703	15.120	74.350	33.530	32.618	9.481	14.417	98.076	340.972
Hele landet	266.232	87.142	96.620	418.254	185.915	186.769	49.184	118.181	609.440	2.017.737

Kilde: STRAN, eStatistik og Danmarks Statistik

ERHVERVSSPECIALISERING 2018 - RESSOURCEOMRÅDER

Figuren viser inden for hvilke ressource- eller erhvervsområder, kommunen er specialiseret. Erhvervsspecialiseringen måles ved den såkaldte lokaliseringskvotient (LQ), der opgør, hvor meget et givent erhvervsområde fylder i kommunens erhvervsliv i forhold til, hvor meget det fylder på landsplan. Er lokaliseringskvotienten højere end 1,0, har kommunen en erhvervsmæssig specialisering inden for området. En lokaliseringskvotient på fx 1,2 betyder, at det givne erhvervsområde fylder 20 procent mere i kommunen end i det samlede danske erhvervsliv.

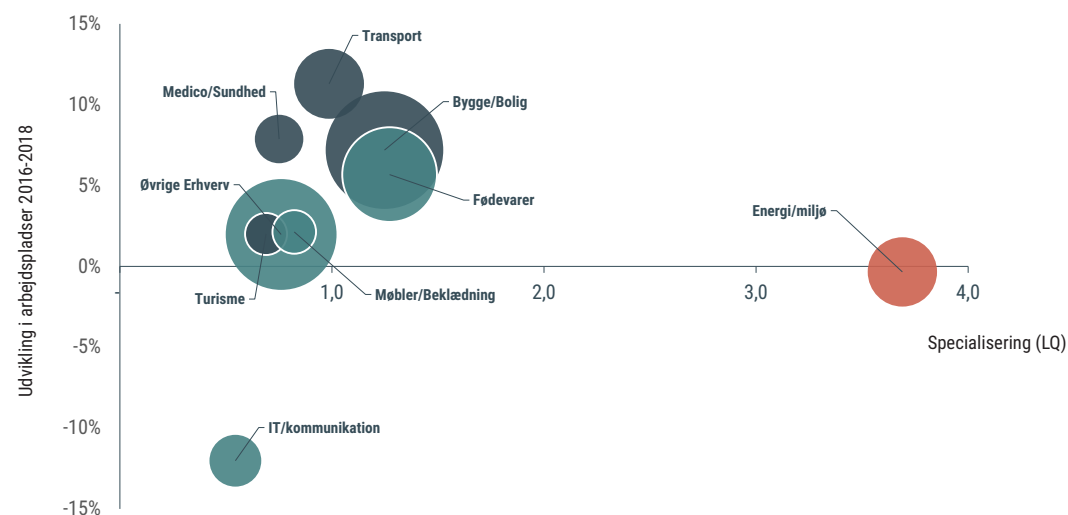
Kilde: STRAN, eStatistik og Danmarks Statistik

ERHVERVSSPECIALISERING, STØRRELSE OG UDVIKLING

Boblediagrammet viser erhvervsspecialiseringen i form af lokaliseringskvotienten på den vandrette akse. På den lodrette akse vises udviklingen i antal arbejdspladser 2016-2018 i kommunen. Boblernes størrelse angiver antal arbejdspladser i kommunen inden for det givne ressourceområde.

Boblernes farve angiver udviklingen i antal arbejdspladser på landsplan 2016-2018:

- Høj vækst (> 5%)
- Moderat vækst (0 - 4,9%)
- Negativ vækst (< 0%)

Kilde: STRAN, eStatistik og Danmarks Statistik

essens

2.913

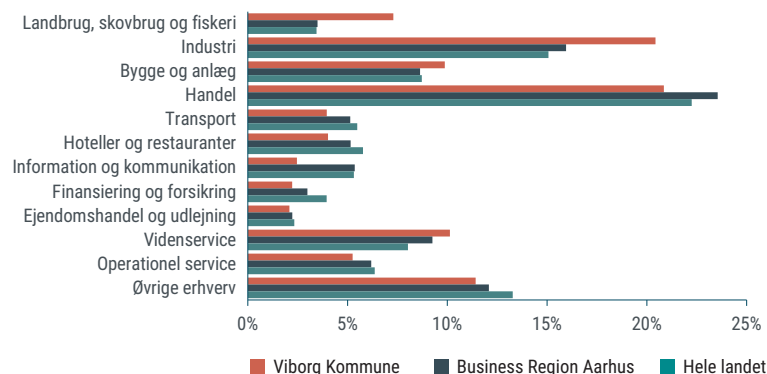
arbejdspladser inden for ressourceområdet Energi/miljø som er en markant erhvervsmæssig styrkeposition i Viborg Kommune. Antallet af arbejdspladser har været uændret i Viborg Kommune, mens det er faldet med et par procent på landsplan de seneste par år.

11%

steg antal arbejdspladser inden for ressourceområdet Transport, mens stigningen på landsplan var på fem procent.

ERhvervsstruktur 2018 - Brancher

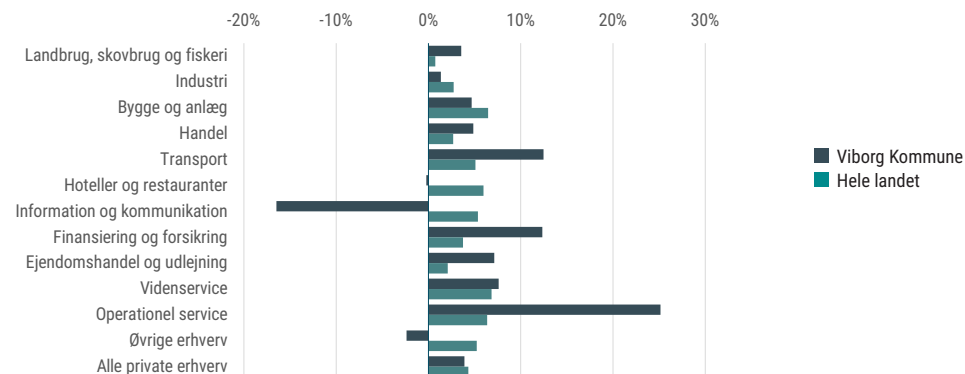
Figuren viser, hvordan de private arbejdspladser fordeler sig på brancher i kommunen, Business Region Aarhus og i hele landet.

Kilde: STRAN, eStatistik og Danmarks Statistik

UDVIKLING I ERhvervsstruktur 2016-2018

Figuren viser udviklingen i antal private arbejdspladser fordelt på brancher.

Kilde: STRAN, eStatistik og Danmarks Statistik

PRIVATE ARBEJDSPLADSER 2018 - Brancher

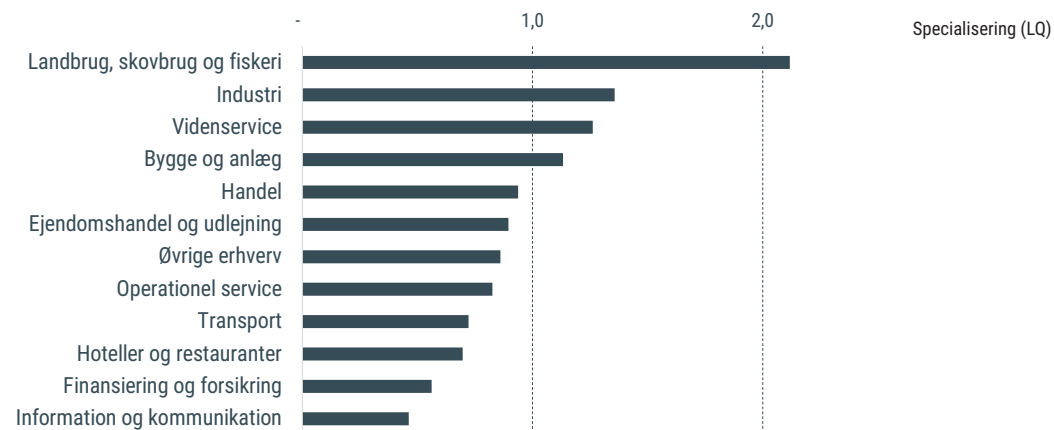
Tabellen viser antal private arbejdspladser i kommunerne, Business Region Aarhus og hele landet fordelt på brancher.

Kommune	Landbrug, skovbrug og fiskeri	Industri	Bygge og anlæg	Handel	Transport	Hoteller og restauranter	Information og kommunikation	Finansiering og forsikring	Ejendomshandel og udlejning	Vidensservice	Operationel service	Øvrige erhverv	Alle private erhverv
Favrskov	1.056	2.837	1.632	3.333	1.299	332	295	154	270	810	804	1.505	14.327
Hedensted	932	4.455	1.929	3.878	1.135	506	197	117	315	696	746	1.929	16.835
Horsens	967	7.062	3.167	7.903	2.129	1.464	735	410	657	2.032	2.198	3.267	31.991
Nordjurs	1.294	2.219	1.289	2.030	611	538	120	237	211	271	722	1.304	10.846
Odder	438	802	545	1.310	102	275	123	63	118	350	307	1.488	5.921
Randers	1.033	5.310	2.485	7.696	1.480	1.534	670	680	666	1.331	1.659	3.527	28.071
Samsø	204	62	118	207	50	93	24	11	30	52	55	164	1.070
Silkeborg	1.313	5.209	2.449	6.522	1.330	1.595	1.411	2.346	610	1.869	1.286	3.664	29.604
Skanderborg	632	5.358	1.492	5.073	1.301	779	775	315	378	1.700	918	2.136	20.857
Syddjurs	822	1.709	1.185	2.407	426	615	171	137	312	506	567	1.727	10.584
Viborg	2.363	6.618	3.198	6.753	1.281	1.302	796	719	676	3.281	1.702	3.698	32.387
Aarhus	860	12.736	9.948	33.180	6.353	8.532	12.950	5.004	3.368	18.644	10.119	16.785	138.479
Business Region Aarhus	11.914	54.377	29.437	80.292	17.497	17.565	18.267	10.193	7.611	31.542	21.083	41.194	340.972
Hele landet	69.526	303.994	175.940	448.939	110.596	116.442	107.280	79.722	47.055	161.995	128.397	267.851	2.017.737

Kilde: STRAN, eStatistik og Danmarks Statistik

ERHVERVSSPECIALISERING 2018 - BRANCHER

Figuren viser, inden for hvilke brancher, kommunen er specialiseret. Erhvervsspecialiseringen måles ved den såkaldte lokaliseringskvotient (LQ), der opgør, hvor meget en given branche fylder i kommunens erhvervsliv i forhold til, hvor meget den fylder på landsplan. Er lokaliseringskvotienten højere end 1,0, har kommunen en erhvervsmæssig specialisering inden for branchen. En lokaliseringskvotient på fx 1,2 betyder, at den givne branche fylder 20 procent mere i kommunen end i det samlede danske erhvervsliv.

Kilde: STRAN, eStatistik og Danmarks Statistik

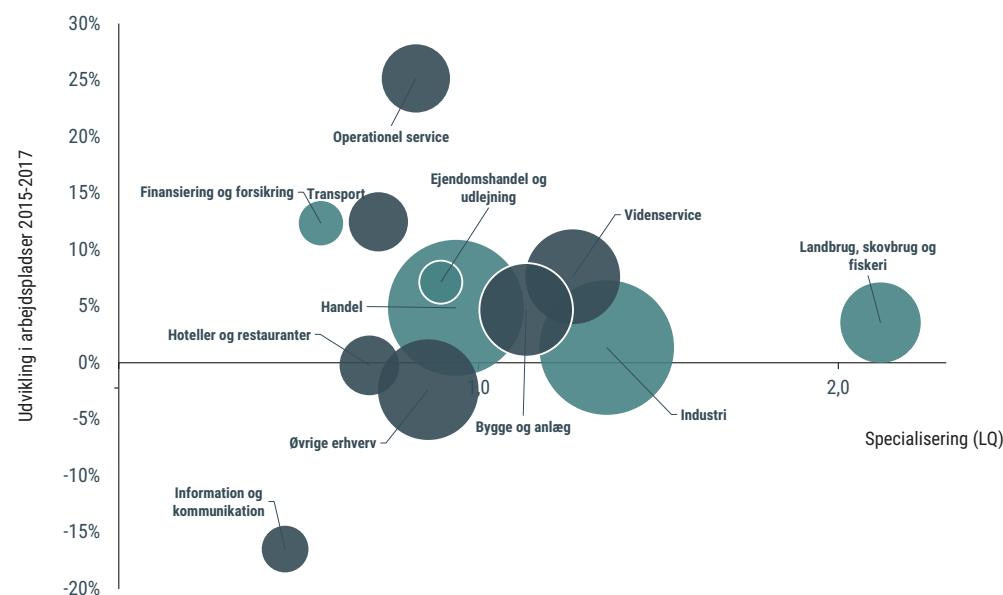
ERHVERVSSPECIALISERING, STØRRELSE OG UDVIKLING

Boblediagrammet viser erhvervsspecialiseringen i form af lokaliseringskvotienten på den vandrette akse. På den lodrette akse vises udviklingen i antal arbejdspladser 2016-2018 i kommunen. Boblernes størrelse angiver antal arbejdspladser i kommunen inden for den givne branche.

Boblernes farve angiver udviklingen i antal arbejdspladser på landsplan 2016-2018:

- Høj vækst (> 5%)
- Moderat vækst (0 - 4,9%)
- Negativ vækst (< 0%)

Kilde: STRAN, eStatistik og Danmarks Statistik

essens

LANDBRUG

Opgøres erhvervslivet i traditionelle brancher, er branchen Landbrug, skovbrug og fiskeri den stærkeste erhvervsmæssige specialisering i Viborg Kommune.

6.618

arbejdspladser inden for branchen Industri som sammen med Handel er de største brancher i den private sektor i Viborg Kommune.

6,0%

Beskæftigelsen hos iværksættervirksomhederne i Viborg Kommune udgør 6,0 procent af den samlede private beskæftigelse i kommunen.

VIBORG RÅDHUS

IVÆRKSÆTTERE 2017 OG 2016

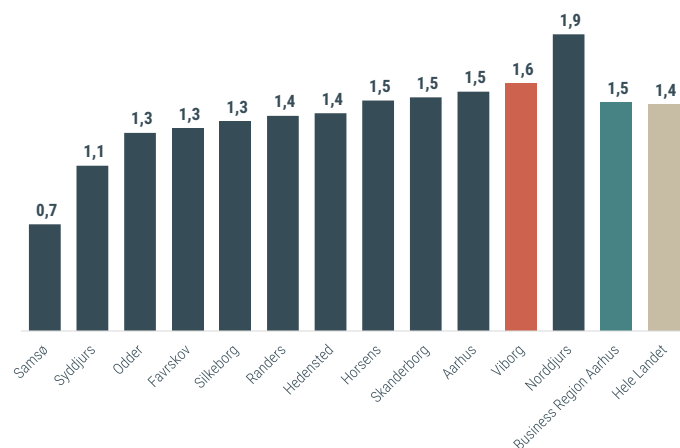
Tabellen viser antal iværksættere og etableringsraten (nye virksomheder sat i forhold til eksisterende virksomheder) i 2017 i kommunerne, Business Region Aarhus og hele landet. Iværksættere er nye virksomheder, der har aktivitet svarende til mindst et halvt årsværk.

Kommune	Iværksættere		Etableringsrate 2017
	2016	2017	
Favrskov	127	125	4,8%
Hedensted	124	126	4,4%
Horsens	228	220	5,3%
Norddjurs	100	88	4,3%
Odder	56	57	4,8%
Randers	237	282	6,2%
Samsø	19	23	6,3%
Silkeborg	249	242	5,0%
Skanderborg	194	197	6,0%
Syddjurs	111	128	5,0%
Viborg	254	264	5,1%
Aarhus	1.153	1.215	7,6%
Business Region Aarhus	2.852	2.967	6,0%
Hele Landet	18.827	19.181	6,3%

Kilde: STRAN, eStatistik og Danmarks Statistik

JOBSKABELSE PR. IVÆRKSÆTTER

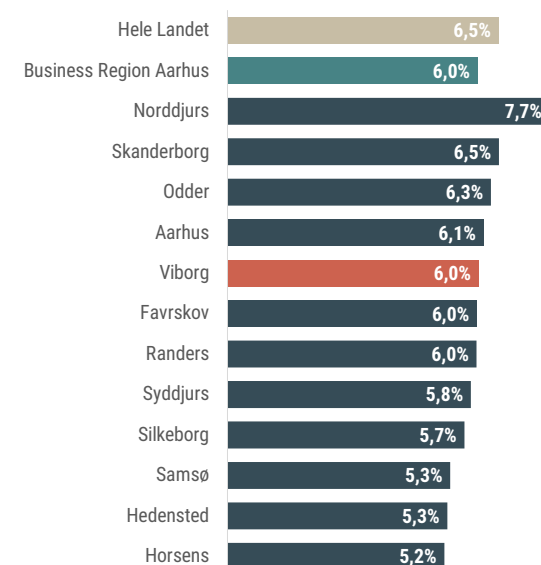
Figuren viser, hvor mange job (inkl. iværksætteren) der gennemsnitligt er skabt pr. iværksættervirksomhed i 2018, blandt de virksomheder der startede i årene 2013-2017.

Kilde: STRAN, eStatistik og Danmarks Statistik

IVÆRKSÆTTERNES ANDEL AF DEN SAMLEDE BESKÆFTIGELSE 2017

Figuren viser, hvor meget beskæftigelsen i iværksættervirksomhederne udgør af den samlede private beskæftigelse i kommuner, Business Region Aarhus og i hele landet.

Kilde: STRAN, eStatistik og Danmarks Statistik

essens

264

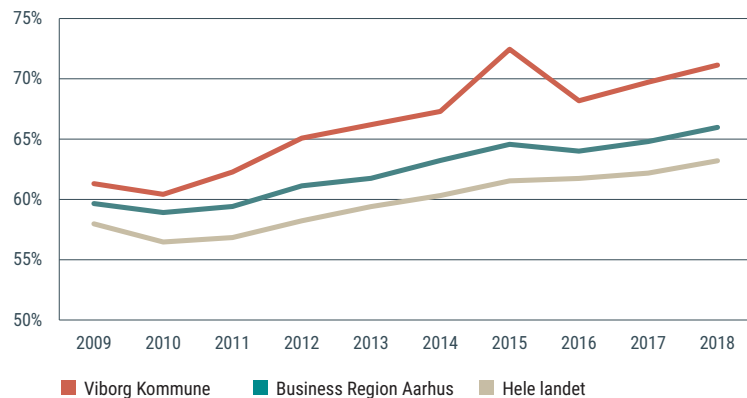
nye reelt aktive virksomheder startede i Viborg Kommune i 2017. Heri indgår ikke genstartede virksomheder samt virksomheder med økonomisk aktivitet svarende til mindre end et halvt årsværk.

1,6

job har hver iværksættervirksomhed i gennemsnit skabt i Viborg Kommune. Beskæftigelsen i iværksættervirksomhederne udgør 6,0 procent af den samlede beskæftigelse. Dermed udgør iværksætterbeskæftigelsen samme andel som gennemsnittet for kommunerne i Business Region Aarhus.

OVERLEVELSESRATER FOR IVÆRKSÆTTERNE

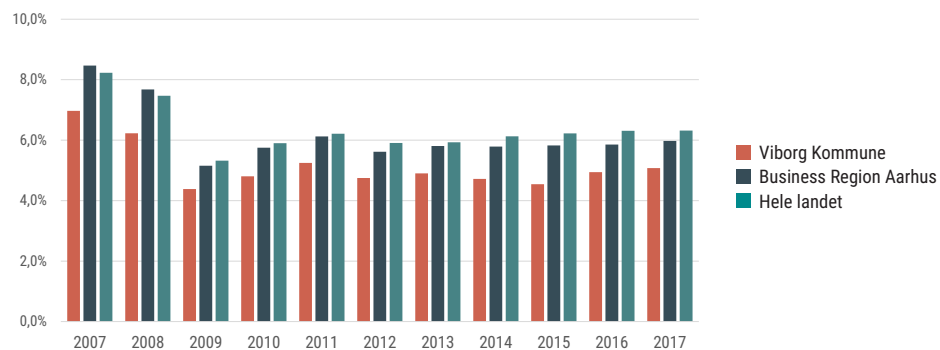
Figuren viser hvor stor en andel af iværksættervirksomhederne, der stadig lever 5 år efter, at de startede.

Kilde: STRAN, eStatistik og Danmarks Statistik

IVÆRKSÆTTERE 2007-2017

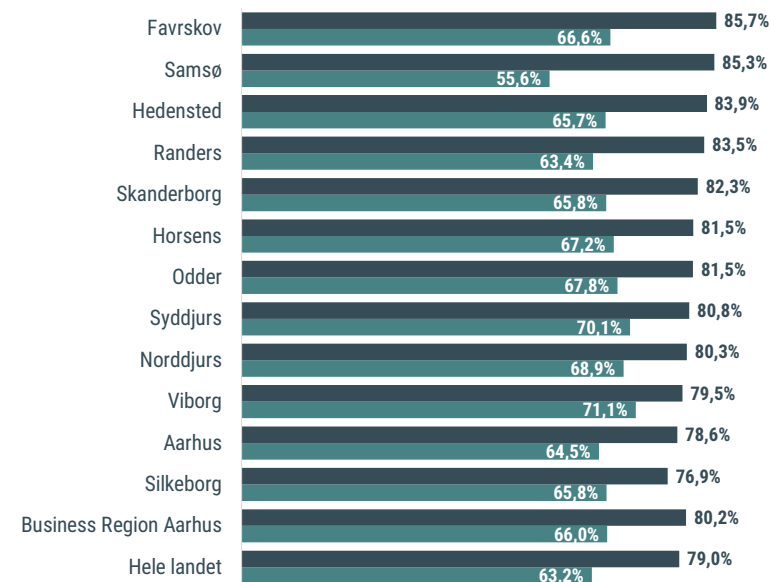
Figuren viser udviklingen i etableringsraten (nye virksomheder sat i forhold til eksisterende virksomheder) i kommunen, Business Region Aarhus og hele landet.

Kilde: STRAN, eStatistik og Danmarks Statistik

OVERLEVELSESRATER EFTER 3 OG 5 ÅR

Figuren viser hvor stor en andel af iværksættervirksomhederne, der stadig lever hhv. 3 og 5 år efter, at de startede.

■ Andel overlevende efter 3 år

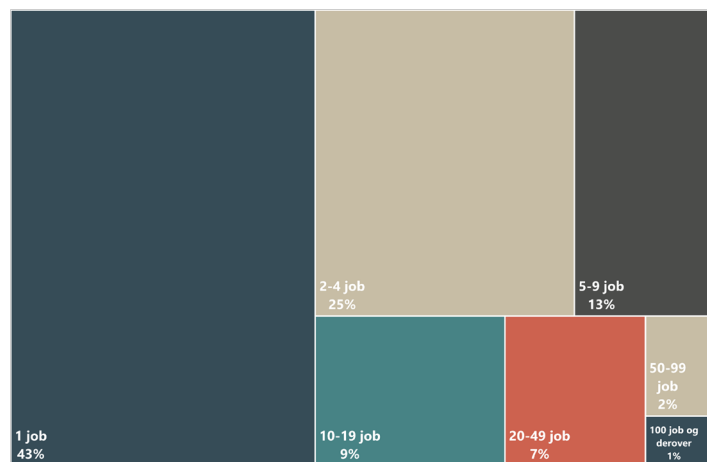
■ Andel overlevende efter 5 år

Kilde: STRAN, eStatistik og Danmarks Statistik

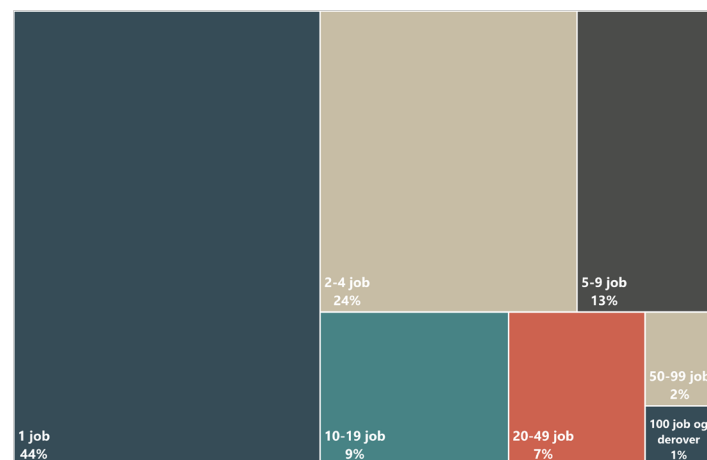
ARBEJDSSTEDERNES STØRRELSE 2017

Figurerne viser, hvordan arbejdsstederne i kommunen og i hele landet fordeler sig på størrelse.

Viborg Kommune

Hele landet

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

EKSPORTANDEL 2017 OG 2016

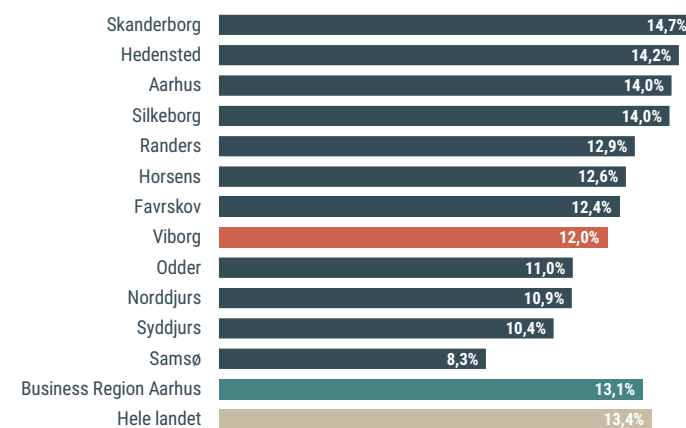
Tabellen viser, hvor stor en andel af virksomhedernes omsætning, der går til eksport i kommuner, Business Region Aarhus og hele landet.

Kommune	Eksportandel	
	2016	2017
Favrskov	22,8%	24,7%
Hedensted	23,5%	25,6%
Horsens	12,2%	14,9%
Norddjurs	15,6%	11,9%
Odder	14,9%	14,9%
Randers	41,8%	35,2%
Samsø	5,4%	7,1%
Silkeborg	20,5%	18,7%
Skanderborg	22,2%	22,5%
Syddjurs	20,3%	21,5%
Viborg	24,0%	25,8%
Aarhus	19,3%	20,2%
Business Region Aarhus	23,3%	24,4%
Hele landet	28,6%	28,1%

Kilde: STRAN, eStatistik og Danmarks Statistik

ANDEL EKSPORTVIRKSOMHEDER 2017

Figuren viser, andelen af virksomheder i kommuner, Business Region Aarhus og hele landet, der eksporterer varer eller tjenesteydelser til udlandet.

Kilde: STRAN, eStatistik og Danmarks Statistik

essens

25,8%

af omsætningen i kommunens virksomheder kommer fra eksport, mens det er hver ottende virksomhed, der har eksport af varer og tjenester til udlandet.

79,5%

af iværksætterne i Viborg Kommune er stadig aktive tre år efter, at de blev etableret. Efter fem år er to ud af tre iværksættervirksomheder i kommunen stadig i live.

KLIMA OG BÆREDYGTIGHED

KOMMUNEN I VERDEN

Bæredygtighed har fået en global betydning som grundlag for at handle på ansvarlige måder. I økonomien, i politikken, i virksomhederne, socialt og i de enkelte husholdninger.

BEFOLKING OG
BEFOLKNINGSUDVIKLING

ALDERSFORDELING

BEFOLKNINGS-
BALANCE

FLYTTEMØNSTRE

UDDANNELSE

SUNDHED

INDKOMST

TRYGHED

Det går den rigtige vej

Energiforbruget pr. indbygger i Viborg Kommune ligger lidt over gennemsnittet for de østjyske kommuner. Når man medregner både husholdningernes og erhvervslivets samlede energiforbrug, så forbruger hver indbygger i Viborg Kommune omtrent lige så meget energi, som der kræves for at opvarme to standard parcelhuse på 130 m².

Energiforbruget pr. indbygger i Viborg Kommune er fra 2011 faldet til i 2017 at ligge under gennemsnittet for de østjyske kommuner. I 2017 dækkes 24 procent af energiforbruget i Viborg Kommune af energi, der kommer fra vedvarende energikilder som fx biomasse, sol og vind. I 2009 var andelen 18 procent.

Reduktionen i udledningen af CO₂, som er en central politisk målsætning lokalt og globalt, er foregået i et støt tempo siden 2009. CO₂-udledningen faldt 28 procent i perioden 2009-17. Det svarer stort set til den gennemsnitlige reduktion i de østjyske kommuner.

Opgørelsen af bruttoenergiforbrug og CO₂-udledning i kommunerne er baseret på de energiregnskaber, som Region Midtjylland har udarbejdet siden 2007. Energiregnskaberne afdækker energiforbruget i den enkelte kommune, og viser hvilke kilder energien kommer fra, herunder om den er vedvarende.

En række kommuner har også politiske målsætninger og visioner for mængden og håndteringen af spildevand, eksempelvis at regnvand, i stedet for at ende i kloakken som spildevand, indgår som et rekreativt og æstetisk element i den fysiske planlægning.

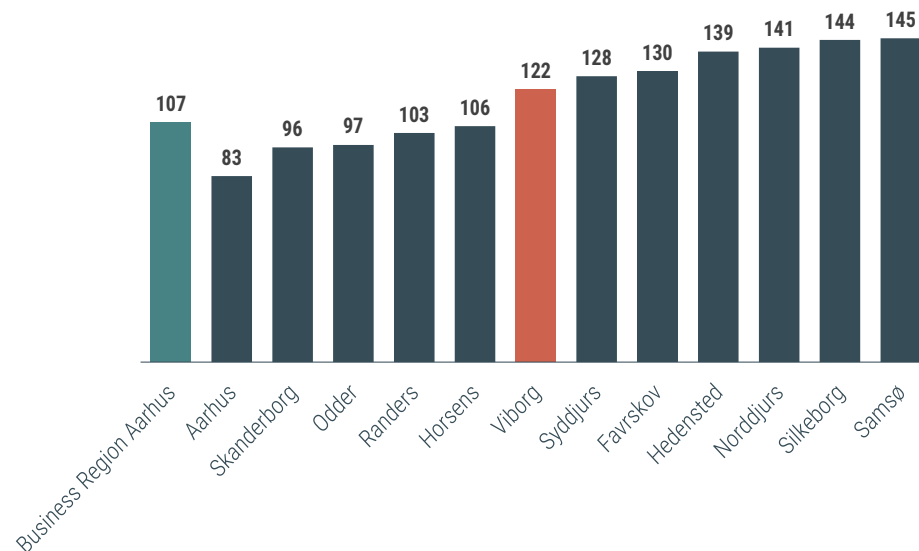
På landsplan udleder erhvervslivet lidt mere spildevand end husholdningerne og dermed kan udledningen pr. indbygger i et vist omfang afspejle kommunens erhvervsstruktur. I Viborg Kommune udledes der årligt 190 m³ spildevand pr. indbygger. Det er på samme niveau som i resten af de østjyske kommuner.

6,8 ton

Så meget CO₂ udledes pr. indbygger i Viborg Kommune årligt. Det er 1,3 ton mere end gennemsnittet for de østjyske kommuner.

ENERGIFORBRUG PR. INDBYGGER 2017

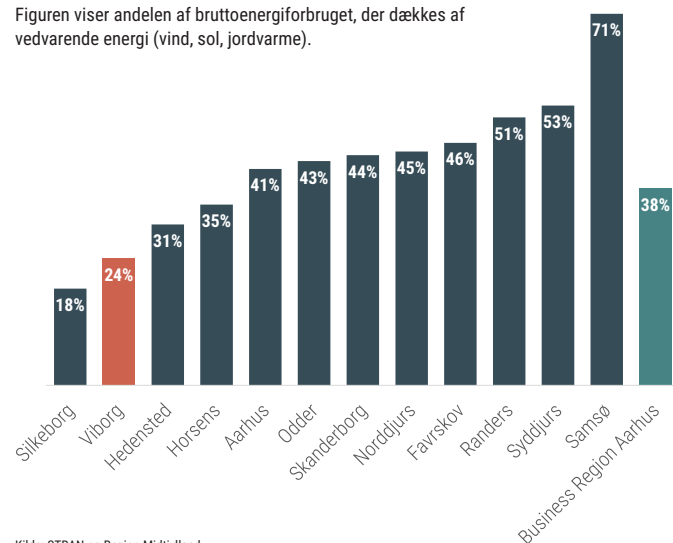
Figuren viser bruttoenergiforbruget (GJ) pr. indbygger i kommunerne og i Business Region Aarhus. Bruttoenergiforbruget udtrykker den samlede mængde indført primær energi, der bliver tilført for at dække hele energiforbruget. Den mængde primær energi som bliver tilført består af en blanding af brændsler og brændselsfri energi i form af fx biomasse, sol og vind.

Kilde: STRAN og Region Midtjylland

VEDVARENDE ENERGI 2017

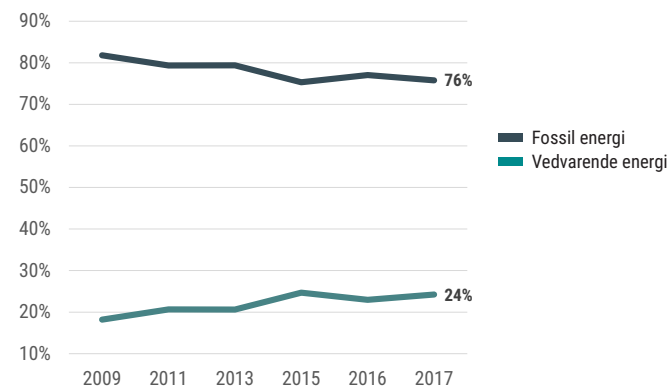
Figuren viser andelen af bruttoenergiforbruget, der dækkes af vedvarende energi (vind, sol, jordvarme).

Kilde: STRAN og Region Midtjylland

ENERGIFORBRUG FORDELT PÅ BRÆNDSEL

Figuren viser udviklingen i andelen af bruttoenergiforbruget, der dækkes af hhv. fossil og vedvarende energi (vind, sol, jordvarme).

Kilde: STRAN og Region Midtjylland

essens

122

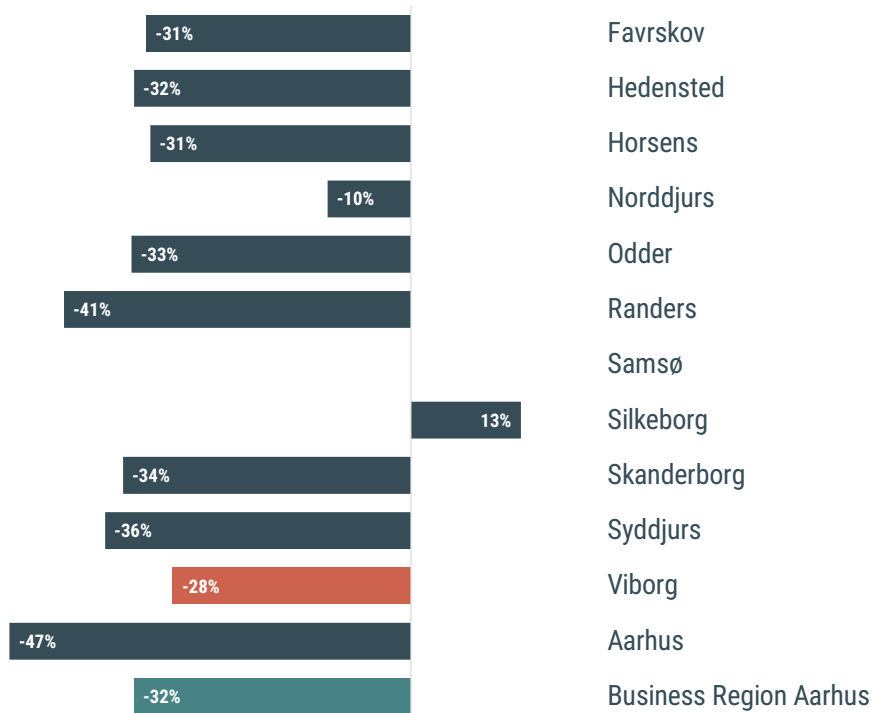
gigajoule energi bruges der pr. indbygger i Viborg Kommune. Det kræver ca. 65 gigajoule årligt at opvarme et standard parcelhus på 130 m².

24%

af energiforbruget i Viborg Kommune dækkes af energi, der kommer fra vedvarende energikilder som fx biomasse, sol og vind. I 2009 var andelen 18 procent.

UDVIKLING I CO₂ UDLEDNING PR. INDBYGGER 2009-2017

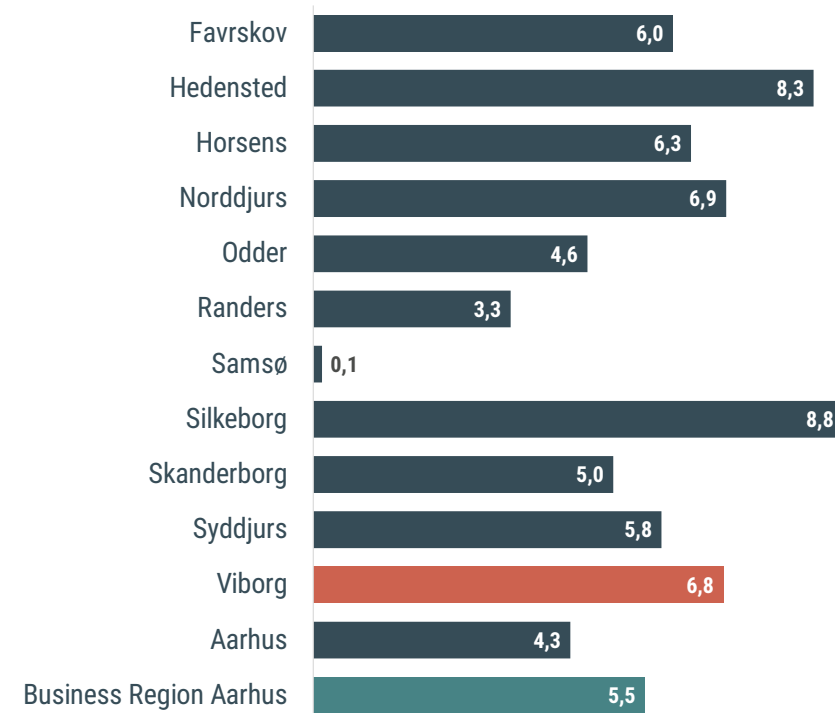
Figuren viser udviklingen 2009-2017 i CO₂ udledning pr. indbygger i kommuner og i Business Region Aarhus. Både udledningen fra private husholdninger og fra virksomheder indgår. CO₂ udledningen pr. indbygger i Samsø Kommune er gået fra at være negativ i tidligere år (grundet modregning af produktion af vedvarende energi i kommunen) til nu at være positiv. Derfor kan der pt. ikke beregnes en meningsfuld udvikling i CO₂ udledning pr. indbygger i Samsø Kommune.

Kilde: STRAN og Region Midtjylland

CO₂ UDLEDNING PR. INDBYGGER 2017

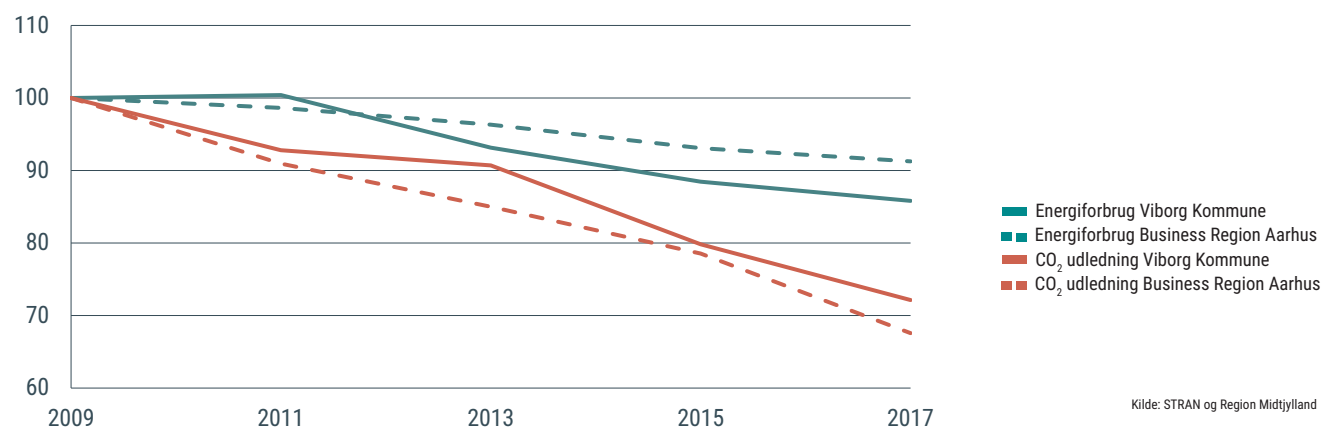
Figuren viser CO₂ udledning i ton pr. indbygger i kommuner og i Business Region Aarhus. Både udledningen fra private husholdninger og fra virksomheder indgår. I beregningen af CO₂ udledning pr. indbygger modregnes produktion af vedvarende energi i kommunen. Det medvirker til en lav udledning i fx Samsø Kommune.

Kilde: STRAN og Region Midtjylland

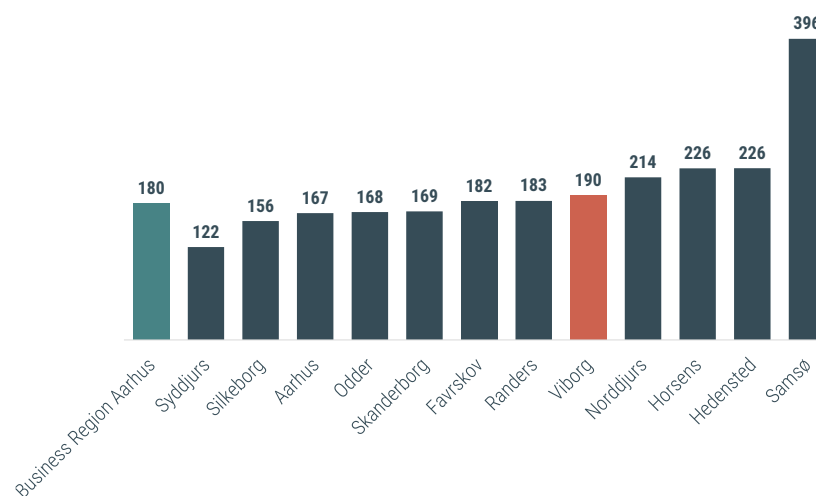
ENERGIFORBRUG OG CO₂ UDLEDNING PR. INDBYGGER 2009-2017

Figuren viser udviklingen (2009=100) i bruttoenergiforbruget og CO₂ pr. indbygger i kommunen og i Business Region Aarhus.

SPILDEVANDSUDLEDNING PR. INDBYGGER

Figuren viser spildevandsudledningen (m³) pr. indbygger 2016 i kommuner og i Business Region Aarhus.

Kilde: STRAN og Danmarks Statistik

essens

190

m³ spildevand udledes pr. indbygger i Viborg Kommune. Det er lidt højere end gennemsnittet i de østjyske kommuner.

28%

CO₂ udledningen pr. indbygger i Viborg Kommune faldt 28 procent i perioden 2009-2017. Det svarer stort set til den gennemsnitlige reduktion i de østjyske kommuner.

PÅ SAMME FREKVENNS

Business Region Aarhus består af de 12 kommuner Favrskov, Hedensted, Horsens, Skanderborg, Samsø, Odder, Norddjurs, Syddjurs, Randers, Silkeborg, Viborg og Aarhus.

Tilsammen en million østjyder, en halv million arbejdspladser og landets største vækstområde uden for hovedstadsområdet.

Kommunerne deler befolkning, arbejdsmarked, erhvervsklynger, kultur, service, uddannelse og transport. Det er ikke en enkelt kommune og ikke en enkelt faktor, der driver udviklingen.

Denne analyse er én ud af 12, der samler et ensartet overblik over kommunerne og de vigtigste drivkræfter ved at stille ind på samme frekvens.

